

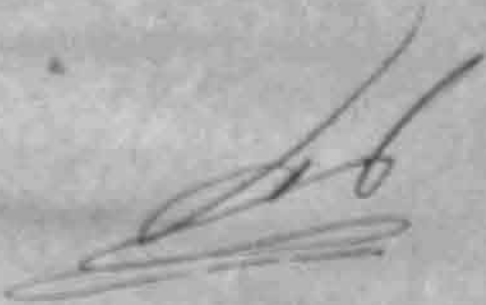

SISMANGOGLIO
MEGARDO

= 14 =

SISMANGOLIO

A handwritten signature in dark ink, consisting of several loops and strokes, located on the right page of the document.

ΚΑΣΣΙΑΝΗ ΚΑΙ ΑΚΥΛΛΑΣ

2021

Ἡ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΡΩΣ

ΔΡΑΜΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ
ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΥΟ

ΥΠΟ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ι. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΟΥ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ «ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ»
ΜΗΝΑ Π. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΤΟΥ ΚΑΙ Σ¹²
Κουλέ-Κάκπου, Πύργον, ἀριθ. 623 ἑξον)πολις.

1909

SISMANOPOLO

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.
ΚΑΣΙΑΝΗ, θυγάτηρ του.
ΘΕΟΦΙΛΟΣ, Αυτοκράτορ.
ΚΑΙΣΑΡ, υπασπιστής του Ἀκύλλα.
ΒΡΟΥΤΟΣ καὶ ΚΡΕΪΣΛΑΣ ἑπαυλὶ τοῦ Ἀκύλλα.
ΛΥΡΗΛΙΑ, ἀκόλουθος τῆς Κασσιανῆς.
ΧΟΡΟΣ ληστῶν.

Ἡ σκηνὴ ἐν Βυζαντίῳ, ἡ δὲ ὑπόθεσις ἐν ἔτει 842 μ. Χ.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

(Ἡ σκηνὴ πορσετῆ δῶμα μεγαλοπραξίς).

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ ΚΥΜΚΑΡΙ

Ἐκασσιανῆ, καὶ Ἐπιτολῆ Kurulug : 1820

(Ἡ Κασσιανὴ κάθηται οκκιπτικῆ, τοῦσα βιβλίον ἀνοικτόν).

ΚΑΣΙΑΝΗ. — Παρῆλθεν, ἀδελφίκα μου, ἡ συνήθης ὄρα τῆς ἐφίλειός του καὶ ἡμεῖς δὲν ἐράνη εἰσέτι.

ΛΥΡΗΛΙΑ. — Φοβεῖσαι μήπως δὲν ἐλθῇ; Ὁ! Ἰου βεβαίκα ὅτι δὲν θὰ ἀργήσῃ νὰ φαῖ. Πλὴν συγχωρῶσόν με νὰ ποὶ ὕπνυθαιώ τὴν ὑπόθεσιν, τὴν ὅποιαν μερικκις μοὶ ἰδωκας, ἀλλὰ ποτὶ δὲν ἰξετέλεισας.

ΚΑΣ. — Ὅποιαν;

ΛΥΡΙΑ. — Νὰ μοὶ διηγθῆς τοῦ πρώτου ἐγνώρισος τὸν Ἀκύλλαν.

ΚΑΣ. — Τρόντι, ἔχας δικαίον, ἀδελφίκα μου! πρέπει νὰ σοὶ διηγθῶ καὶ τοῦτο, ἀπὸ οὐδὲν ἔχω μυστικόν διὰ σὲ ἀπὸ ἡ καρδίκα σου μὲ εἶσαι καὶ μὲ συμπαθεῖ — Ἐνθυμαίσοι ἴσως, φιλάτη μου, τὴν γενεαμένην ἐν Χαλατηδὸν ἑορτὴν μετὰ τὴν στέφιν τοῦ Αυτοκράτορος Θεοφίλου. Παρὰ τοῦ πατρός μου συνουθευομένην, ἀπέλθον καὶ ἐγὼ νὰ ἴδω τοὺς ἀγῶνας, εἰτινις ἐμελλον νὰ τελεσθῶσι πρὸς τιμὴν τῆς ἰκας, τὴν ὅποιαν τὰ στρατιώματά μας ἐκέρδισαν κατὰ τῶν πολυαριθμῶν ἐχθρῶν μας, ἰκπορθήσαντα τὴν γαίθλιον τοῦ Μοτασὲμ πόλιν. Ἐντός ἀμῆνης καθήμεν, ἰδωπον μὲ ἱεστικὸν τὸ συνουθευομένην καὶ ἀλαλέζον πλῆθος ἐνώπιον τοῦ Αυτοκράτορος. Πραγματικῶς ἔτιο τερπνὸν ἔσπρα ἡ ἑορτὴ ἰκίνη, ἀρεῖσα εἰς τὴν μνήκα,

SISMANOGLIO

μου γλυκείας αναμνήσεις . . . Ἐνῶ, δεδομένη εἰς ἱαττασιν ἄφατον, ἔβλεπον τὸ χαίρον πλῆθος, αἰρνας βλέπω πρὸς με ἰσχυμένον τὸν Θεόφιλον, ὅστις πλησιάζας, εἰσελθὼν, μὴ εἶπε, τὸν στέφανον τοῦτον· εἰ ἀνακατόντω βασιλίδα τῆς ἰουδαίας· ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ κειμένου. Ἐστράβην, καὶ εἶδον δέκα ἰσχυτάς χαιρῶντάς με. Ἦσαν οὗτοι οἱ εὐγενέστεροι καὶ γενναϊότεροι εὐπατρίδαι ἔλου τοῦ βασιλείου· δὲν εἶχον οὔτε τὸν κειρὸν οὔτε τὴν ἄμμορ νὰ τοὺς παρακατήσω λαπτισμῶς, καθότι ἡ ὄξεια φωνὴ τῆς σαλπιγγας τοὺς ἀπέμασεν ἀπ' ἑμμορσθέν μου. Ἦδυνάθην ἔμμορ νὰ διακρίνω μεταξὺ κούτων νέων τινὰ εἰσοσιπενταετῆ πεινῶν, μὲ κενόχρουν χρυσούραντον κειλομακρῶν χαιρῶν καὶ ἐπιβαίνοντα μέλανος ἄρμυδικοῦ ἰσχυ, ἀπὸ τοὺς μῶθωνας τοῦ ὁποίου πυκνὸς ἐξέρχεται κεινός. Μόλις παρήλθον δέκα μετὰ τῆς ὄρας, καὶ νέρος κεινοτοῦ ἐφύομαιν μοὶ ἀνήγγειλε τῆ ἰπά-οδο τῶν ἀγνωστῶν, τῶν ὁποίων προηγαίτο ἡ νέος, ὅστις πλέον τῶν ἄλλων, εἶχεν ἐλκόμεν τὴν προσηχὴν μου. Ἐκλήθεισεν οὗτος, καὶ καταβάς τοῦ θυμακιδῶς ἰσχυ του, ἦλθε πλησίον τῆς ἀμαξίας μου. Αἱ χαιρῆς μου ἴτρωον καὶ δὲ ἠδυνάθη, ἀνοφέστασα τὸν στέφανον, νὰ τὸν ἐπιθέσω ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, ὅτε μὲ φωνὴν γλυκείαν μοὶ εἶπε: «Λυκαίσαι ἰσως, ὃ νόμω τοῦ Ὀλόμακου, δίδει μοὶ προσέριμς τὸν στέφανον;» Τότε, εὐλλίζασα τὰς δυνάμεις μου, ἔθεσα αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἰσχυ. «Ἐόχαριστώ ἰσ μετὰ ἐφθόμισεν οὗτος, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἔκρουσα, δίδει αἱ ἰσχυρταίρι τοῦ λαοῦ καὶ αἱ χαιρκαροτήται ἐπλήρουν τὸ κεινόν.

ΛΥΡΙΑ. — Ἐκτοτε;

ΚΑΣ. — Ἐκτοτε ἡ εἰσὼν ἰσίνου περιπλανῶντο ἀινένως εἰς τὴν φατασίαν μου. Ἐπιθέλουν νὰ τὸν ἴσχυνίδω, καὶ ἔμμορ ἀπέριππον τοὺς περπάτους, ὅταν ἔμμορ τινὰ εἶδον αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν μου πρὸς τοῦ πατρός μου ὀσχυομακρῶν. Τὰ δεικνὰ, Λύρηλια μου, τὸ γνωρίζω. Γνωρίζω πῶσον τὸν ἀγνωστῶν.

ΛΥΡΙΑ. — ὦ! καὶ, τὸ γνωρίζω· πλὴν γνωρίζω συνάμα ὀσχυομακρῶν καὶ ἰσίνου; σοὶ προσέριμς λατρίαν· γνωρίζω ὅτι εἰς τὸ βίημα σου μόνον εὐφροσκει τὴν ζωὴν, καὶ εἰς τὸ μειδίμα σου τὴν χαρὰν τοῦ Παραδείσου· Ἐότυχῆς ὁ Ἀκούλλας! Ἐότυχῆς οὐ, Κασιανὴ μου!

ΚΑΣ. — Μὴ, Λύρηλια μου, μὴ μὲ μακαρίζω εἰσὶτι! Προκίθωνσις λυπηρὰ μοὶ εἶπει ὅτι εἶμαι εἰσὶτι μᾶλλον ἢ φθόου εἶσα.

ΛΥΡΙΑ. — Ὀσχυομακρῶν εἶσα! ὃ φίλη μου, ἡ μεγάλη σου εὐτυχία οἱ ἐλθουμάρι! Σὺ εἰσὶτι μᾶλλον, ἡ πρὸ πάντων λατρίων ἡ θυγατὴρ τοῦ ἐνδοξοτέρου Πατρικίου, ἡ εἰσὶτι τῶν συγγενῶν σου, ἡ εὐφροσύνη τῶν περικυκλοσύντων· σὶ καὶ ἡ μόνη εὐφροσύνη τοῦ γενναίου Ἀκούλλα! Τί ἄλλο σοὶ ὀσχυομακρῶν δὲ νὰ ἦσαι εὐτυχῆς; τί ποθεῖς πλέον;

ΚΑΣ. — Φίλη! γνωρίζω πῶσον ὁ πατὴρ μου μὲ ἀγνωστῶν γνωρίζω πῶσον οἱ περὶ ἐμμορ πειθῶσι τὴν εὐτυχίαν μου. Τίς εἶδεν ἔμμορ τί μοὶ προτομαξίει ἡ εἰσὶτι μᾶλλον;

ΛΥΡΙΑ. — Ἀπορῶν μοὶ φαίνεται τῶντι πῶσον ἡ κεινὴ σου αὐτή!

ΚΑΣ. — Ἀκουσιν, Λύρηλια μου· Πρὸ θημερῶν ὁ πατὴρ μου, καλίστας με πρὸ ἰσχυ, μοὶ εἶπεν ἔσπαζόμενός με ὅτι ἀνωπαστος εὐτυχία μὲ ἀναμένει ὀσχυομακρῶν, ὅτι πλείστα τῶν γενναίων θὰ ὀσχυομακρῶν εἰς τὸ κεινὸν μου. Εἶπε ἀληθῆς ἔτι κατ' ἀρχὰς; δὲ ἠδυνάθη τοὺς λόγους του, ἀλλ' ἐκλυμβάνουσα αὐτοὺς ὀσχυομακρῶν ἐπεπέθει ἡ καρδίκα μου, ἐχάρην καὶ ἐσπαζόμενός ἔσπαζόμενός τὸν πατέρα μου. Ἀλλὰ τῶρ . . .

ΛΥΡΙΑ. — Τῶρ;

ΚΑΣ. — Εἶθε τὰ προκίθωντά μου νὰ ὀσχυομακρῶν φουδῆ! Μὲλαγχολία καὶ θλίψις ἀκούσιος μὲ κεινὸν ἀγνωστῶν τὸ αἶτιον, ἔμμορ φοβόμενι μῆπως πῶτόχουσα ὀσχυομακρῶν τὸ δεινόν . . .

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Θεόδωρος και οί ἄνω.

ΘΕΟΔ. — Ἐρχομαι, φίλτατε μου θύγατερ, νά σοί ἀναγί-
γαιῶ σπουδαῖον νέον.

ΛΥΡΗΛ. — (ἀπερχομένη). Μετ' ἑλίγον, Κασσιανή μου,
ἐπανέρχομαι.

ΚΑΣ. — Ὅχι! μέγιστε Λύρηλι! γνωρίζεις καλῶς ὅτι οὐ-
δέν μυστικόν ἔχω διὰ σέ, τήν φίλην τῆς καρδίας μου.

ΘΕΟΔ. — Ναί! μέγιστε, Λύρηλι, καθότι θά ἔχη ἀνάγκην
σήμερον τῶν ἰδελφικῶν συμβουλῶν σου ἡ θυγάτηρ μου πα-
ράποτε. Γνωρίζω ὅτι ἀπὸ δύο ἔτη ἔτων εἶσαι δι' αὐτὴν
ἄλλη μήτηρ, καὶ ὅτι μεγάλην σοὶ ὄρεϊλα εὐγνωμοσύνην.

ΛΥΡ. — Κύριε . . .

ΘΕΟΔ. — Διὸ ἔκτισον τὴν ἀναμένουσαν αὐτὴν εὐτυχίαν
καὶ ἀγάλλου. Χθὲς προσελήθην εἰς τὸ ἀνάκτορον παρὰ τοῦ
Αὐτοκράτορος, ὅπου καὶ ἴσπειρα νά ὄπαγω. Ἐγενόμην δευτὸς
μετὰ μεγίστης φιλοφροσύνης. Μετὰ πολλοῦς λόγους, θυγά-
τερ, ἡ βασιλίς ἰστῆρθη περὶ σοῦ, καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ μοὶ εἶπεν
ὅτι, ποθῶν τὴν εὐτυχίαν σου, σοὶ προτομαζέω εὐχαριστὸν
τινα ἱατρῆζιν, τὴν ὁποίαν ὁ ἴδιος θά σοὶ ἀπεγγεῖλῃ. Ἄν δὲ
καλῶς ἰληροφορήθῃ παρὰ τινος φίλου μου ἐκ τῶν πύδικῶν,
δύνασαι, Λύρηλι, νά ἀσπασθῆς τὴν φίλην σου ὡς μέλλουσα . . .

ΛΥΡ. — Ὁ; μέλλουσαν; . . .

ΚΑΣ. — Πρὸς Θεοῦ! μὴ τελειώσῃς πάτερ!

ΔΕΟΔ. — Πῶς! ἐνόησες θυγάτηρ καὶ λυσιτελεῖς; Ἀπορῶ,
Κασσιανή μου! ἐνῶ ἄλλοι ἠθελον . . . Ἄλλὰ, εἰπέ μοὶ μήπως
ἡ καρδία σου ἔχει μυστικόν τι δι' ἐμέ;

ΚΑΣ. — Ὁ! ὄχι, πάτερ μου!

ΘΕΟΔ. — Τότε πρὸς τί ὁ τρόμος σου;

ΚΑΣ. — Ἀκουσον, πάτερ. Μεγίστην κίεθάνομαι εὐγνω-

μοσύνην πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα διὰ τὴν τιμὴν, ἣν μοὶ περι-
ποιεῖ, προτιμῶν μὲ τοσοῦτων ἄλλων νεανίδων εὐγενεστέρων
καὶ ὀρπιωτέρων. Ἄλλ' ἡ καρδία μου τὸν ἀποστρέφεται, διότι
τὸ ἀθῶον αἷμα, τὸ ὅποιον ἀφιδῶς καθ' ἑκάστην χύνει, βοᾷ
κατ' αὐτοῦ. Τὰ μαρτύρια, εἰς τὰ ὁποῖα ὑποβάλλει τοσοῦτα
ἀθῶα πλάσματτα, ἡ ἰστορία τοῦ σιθασμοῦ Πικτιάρχου μετ
Μεθόβου, καὶ τέλος ἡ κεφαλικὴ ποινὴ, τὴν ὁποίαν ἰσχά-
τως ἰξίδοτο κατὰ τῶν εἰκονολατρευτῶν, παρστῶσιν αὐτὸν
τοιούτον εἰς τὴν φαντασίαν μου, ὥστε μωρικῶς ἠθελον προ-
τιάσκει νά ἀπέλθω εἰς μονὴν τινα παρὰ . . . νά γίνω σύ-
ζυγος τοιοῦτου τέρατος!

ΘΕΟΔ. — Πόσον, θυγάτηρ, σοὶ παρεμόρφωσαν τὴν ἀλή-
θειαν! Ὁ Θεοφίλος ἰγληματίας! Ἄν ἐν πεποιθήσει λίγη
ταῖτα, μετάβαλε τὴν ἰδίαν σου· ἂν ὅμως ἡ καρδία σου
ἀποστρέφεται αὐτὸν δι' ἄλλας αἰτίαις, τῆς ὁποίας μοὶ κρύ-
πτεις, τότε, Κασσιανή, ἐθουήτου ὅτι εἶμαι πατὴρ σου, καὶ
ὅτι ὄρεϊλα νά φροντίσω ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας σου μὲ θυσίαν ἴτι
τῆς ἰδίας μου αὐτῆς ζωῆς! Ὁ Αὐτοκράτωρ θά ἔλθῃ παρὰ
σοί, ὡς μοὶ εἶπε· προσπάθεσον νά φανῆς ἀρεστὴ πρὸς αὐτόν,
ἀναμνησκομένη τὰς τιμὰς καὶ τὴν δόξαν, αἵτινες ἀναμέ-
νουςι σὶ καὶ τὸν γεραιὸν σου γαινήτορα. Ἄλλως τε μὴ λη-
σάμεν ὅτι αὐτὸς εἶνε κύριός μας, καὶ ὅτι δύνεται νά πράξῃ
κατὰ τὸ δοκοῦν.

ΚΑΣ. — Τότε δύναται διὰ τῆς βίας, τῆς συνήθους εἰς αὐ-
τό, νά μὲ ἀπαγάγῃ εἰς τὰ βίβηλα ἀνάκτορά του δύναται
νά μὲ φονεύσῃ, ἀλλὰ εἴν θά ἰσχύσῃ ποτὲ νά βιάσῃ καὶ τὴν
καρδίαν μου νά τῆ εἴπῃ ἕνα λόγον γλυκόν!

ΘΕΟΔ. — Ἡ Κασσιανὴ ἀποτινάσκει οὕτως πρὸς τὸν πατέ-
ρα της!

ΛΥΡ. — Συγχωρήσατε αὐτὴν. Κύριε! σήμερον εἰρίσκειται
εἰς μεγάλην δυσθυμίαν, καὶ ἴσκει τούτου . . . (Κρηγίως πρὸς

τῶν Κασσιανῶν). Δυσκοιῖς ὅτι ὁ Ἀκύλλας δύνανται νὰ εἰθῆ-
τῆν σιγμὴν ταύτην;

ΘΕΟΔ. — Λοιπὸν σὰς ἀρίω. Ὑπάρχω νὰ διατάξω τὰ
πάντα πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ Αὐτοκράτορος. Καὶ παρὰ σοῦ μὲν.
Κασσιανή, ἀναμείνω φρόνησιν, οἷον μέχρι τοῦδε ἰδεῖσαι, παρὰ
δὲ τῆς Αὐρηλίας, νοθεσίας ἀγαπητῆς ἀδελφῆς καὶ πιστῆς
φίλης. (*Ἀπέρχεται*)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Ἡ Κασσιανή, καὶ Ἀυρηλία.

ΑΥΡ. — Πῶς ἐπιμένεις τοιοῦτον ἐπιτήδευμα, ἐπιλήθμων!
Ἀκούεις; . . ὁ δυστυχὴς σου φίλος οἱ ἐρωτᾷ διὰ τοῦ συντή-
θους συνθήματος ἂν δύνανται νὰ εἰσέλθῃ.

ΚΑΣ. — Ὁ ναί, ἄς εἰσέλθῃ.

ΑΥΡ. — (*Πλησιάζουσα εἰς τὸ παράθυρον καὶ κοινοῦσα τὴν-
μα*). Ἔρχεται

ΚΑΣ. — Θεὸς μου! Εἰς ποῖαν θέσιν θὰ εὐραθῶ σήμερον!

ΑΥΡ. — Ἄν ζήτησῃ τὴν γνώμην μου, διακρινώσθω εἰς τὸν
Ἀκύλλαν τὰ λεχθέντα μετὰ τοῦ πατρὸς σου, διότι, ὡς ἔκου-
σες ἔρχεται μετ' ὀλίγον ὁ Αὐτοκράτωρ Γνωρίζουσα δὲ ὅτι θὰ
ἦτο μάταιον νὰ σὲ νοθεύσω ὅπως παραδεχθῆς τὰς ἀρχὰς
τοῦ πατρὸς σου, ἀπέρχομαι διὰ νὰ ἐξηγηθῆτε κάλλιον.

(Ἐνῶ ἐξέρχεται ἡ Αὐρηλία, εἰσέρχεται ὁ Ἀκύλλας).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἡ Κασσιανή, Ἀκύλλας.

ΑΚΥΑ. — Χαίρε, φιλτάτη μου Κασσιανή!
(*Ἀσπάζεται τὴν χεῖρά της.*)

ΚΑΣ. — (*Μελαγχολοῦσα*). — Καλῶς ἦλθες, φίλε μου!

ΑΚΥΑ. — Πῶς εἶσαι τόσον κατηφῆς σήμερον; Τί σὲ θλί-
βει; Μετανοεῖς ἴσως διὰ τὴν εὐδαιμονίαν, τὴν ὁποίαν μοὶ
προσφέρεις, ὦ σκληρὰ!

ΚΑΣ. — Φεῦ! Ἀκύλλα! ναί, μετανοῶ, μετανοῶ δι' ἄμφο-
τέρους μας. Πρὸ μικροῦ ἐξῆλθεν ἐντεῦθεν ὁ πατὴρ μου συμ-
περαίνειν ὅποιον μοὶ ἐκτινοποίησιν εἰδῆσιν;

ΑΚΥΑ. — Ὅποιον;

ΚΑΣ. — Ὅτι μετ' ὀλίγον ἔρχεται ἐνταῦθα ὁ Αὐτοκράτωρ
διὰ νὰ μοὶ ζητήσῃ τὴν καρδίαν μου!

ΑΚΥΑ. — Καὶ σὺ τί ἀπάντησας;

ΚΑΣ. — Τί ὤφειλον νὰ ἀπαντήσω εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ
πατρὸς μου;

ΑΚΥΑ. — Ἔχεις δίκαιον, Κασσιανή. Ἄνόητος ἐγὼ! Τί
πραγματικῶς ἠδύνασο νὰ ἀπαντήσῃς εἰς τὸν καλὸν πατέρα
σου, ἐνῶ κύτος σοὶ προσφέρει ἕνα θρόνον!

ΚΑΣ. — Ἀκύλλα! . . .

ΑΚΥΑ. — Τί ἠδύνασο νὰ ἀντιτάξῃς, ἐνῶ σοὶ προσφέρει τὴν
παγκόσμιον λατρείαν!

ΚΑΣ. — Ἀκύλλα! . . .

ΑΚΥΑ. — Τί ἠδύνασο νὰ ἀντιπῆγῃς, ἐνῶ σοὶ προσφέρει τι-
μὰς, δόξαν καὶ πλοῦτον; Ἔχεις δίκαιον.

ΚΑΣ. — Ἀκύλλα! . . .

ΑΚΥΑ. — Κυρία . . .

ΚΑΣ. — Τοῦ μῆξ νὰ μοὶ ἔμειλῃς μὲ τοσαύτην παρίαν;

ΑΚΥΑ. — Ὁ! σύγγνωθε, Κυρία! Ἐλησάσθηκα ὅτι ἐμείλω
εἰς τὴν μέλλουσαν βεβαιότητά μου! Συγχωρήσατέ με ἤδη νὰ
ἀπέλθω.

(*Προχωρεῖ διὰ νὰ ἐξέλθῃ*)

ΚΑΣ. — Οὕτω λοιπὸν μὲ ἀρίεις, Ἀκύλλα!

ΑΚΥΑ. — Συγχωρήσατέ με Κυρία ἡ χερσποικὴ αὕτη ἀγγε-
λία μὲ ἔφερον ἐκτός ἐαυτοῦ, ὥστε ἐλπιόμην νὰ σὲ προσ-

φέρω τὰ σιδήματα μου. Διχθήτε λοιπόν, Κυρία, τὰς συγχαρητηρίους εὐχάς μου, καὶ μετ' αὐτῶν τὸ τελευταῖόν μου χαῖρε!

ΚΑΣ. — Ἀκούλλα! . . .

ΑΚΥΑ. — Τί συμβαίνει, Κυρία; . . .

ΚΑΣ. — Καὶ εὐ ἀκόμη; θεὶ μου, θεὶ μου! πάντες μὲ ἰγκαταλείπουν;

(Ρίπτεται ἐπὶ μίᾳ καθέδρᾳ ἀνωγός.)

ΑΚΥΑ. — *(σπεύδων πρὸς αὐτήν.)* — Ἀλλά, Κυρία . . .

ΚΑΣ. — ὦ! ὦπαγε, ὦπαγε καὶ σὺ! Ἐγκαταλείφατί με πάντες, ἰγκαταλείφατί με εἰς τὴν ἐμεγαλεῖσόν μου: ἔχω τοὐλάχιστον ὡς ὑπὸ τὴν καταφυγὴν τὴν τελευταίαν τῶν δυστυχῶν ἐλπίδα! *(Κ. λαίει.)*

ΑΚΥΑ. — Κασσιανή μου! εὐ τοιοῦτους πικρὰς λόγους; σὺ, πρὸ τῆς ὁποίας οἱ πάντες θὰ εὐχόμενοι γίνω μετὰ πείσμον, σὺ δι' ἑν βέβαιον τῆς ὁποίας, διὰ μίαν μόνον λέξιν θὰ προσφέρουν μύρια τῆς ζωῆς σου ὡς ἀντάλλαγμα! ὦ! ὦχι, ὦχι! ἔσο εὐτυχής! βαθύως τί ἐπίκρανε· ἴν εἶμαι ἔξισ τῆς συγγνώμης σου! Χαῖρε, Κασσιανή.

ΚΑΣ. — Καὶ οὕτω λοιπόν μὲ ἀρίστως σκλαρῆ; Ἐπιθυμῶ τὸν θάνατόν μου;

ΑΚΥΑ. — ὦχι, ἀλλ' ὑπάγω νὰ ἐποθάνω πρὶν μάθω ὅτι ἴσταις σύζυγος ἄλλου.

ΚΑΣ. — Καὶ τίς σέ εἶπεν ὅτι θὰ γίνω σύζυγος ἄλλου;

ΑΚΥΑ. — Ἀλλά . . . ὁ πατήρ σου . . . Ὁ αὐτοκράτωρ . . . Κασσιανή, ἀποβάλλεις χάριν ἐμοῦ τὸν θρόνον;

ΚΑΣ. — Τί ἐλιγώτερον δύναμαι νὰ πράξω ὑπὲρ τοῦ ἱρωτῆ μου;

ΑΚΥΑ. — *(γογγυσιάζων πρὸς αὐτήν.)* Συγγνώμην! . . . συγγνώμην, Κασσιανή! . . .

ΚΑΣ. *(ἀγέροντα αὐτῆς.)* — Ναι, οἱ συγχωρῶ διὰ τὴν

ἐλιγοπιστίαν σου ἐνόμισες ὅτι γυνὴ ἱρώσα ἀνταλλάσσει τὸν ἱρωτῆ τῆς μὲ ὅλους τῆς γῆς τοὺς θρόνους. Εἰπέ μοι τώρα τί ὄρεϊται νὰ πράξω εἰς τὴν δεινὴν ταύτην περίστασιν, καὶ θὰ σοὶ εἶμαι εὐγνώμων. Μετ' ὀλίγον ἴσως ἔλθῃ ὁ αὐτοκράτωρ· πῶς ὄρεϊται νὰ τῷ ἐμιλήσω;

ΑΚΥΑ. — Καὶ ὁ ἱρῶς σου δὲν σοὶ λέγει τί πρέπει νὰ τῷ ἀπαντήσῃ;

ΚΑΣ. — Ἀλλ' ἂν ὀργισθῇ κατὰ τοῦ πατρός μου;

ΑΚΥΑ. — Εἰπέ εἰς τὸν θεοφίλον ὅτι πρὸ καιροῦ προσέφερες εἰς ἄλλον τὴν καρδίαν σου, καὶ ὅτι ὁ ἄλλος αὐτός εἶμαι ἐγώ. Μεγάλως τῷ ὄρεϊται χάριτος. Εἰς αὐτὸν χριστιῶ τὸν βαθμόν τοῦ στρατηγοῦ, εἰς αὐτὸν τὴν αἰτίαν τοῦ ἱρωτῆ μου, καὶ εἶμαι πρόθυμος νὰ τῷ προσφέρω καὶ τὴν ζωὴν ἐλπίς μὴ θαλήσῃ νὰ ἐπιμῆθῃ εἰς τὸν ἱρωτῆ μου, διότι, μὲ τοὺς θεοὺς! ἡ ζωὴ του κρύπτεται εἰς φίλον νεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐλαφρὰ πνοὴ μου δύναται νὰ θραύσῃ.

ΚΑΣ. — Ἀλλ' ἂν ὀργισθῇ κατὰ σοῦ, καὶ πρὶν προλάβῃς νὰ ὑπερασπισθῇς σαυτὸν σὶ θανατώσῃ;

ΑΚΥΑ. — ὦ! ὁ Ἀκούλλας δὲν θανατῶνεται τόσον εὐκόλως· καὶ ὁ ἴδιος τὸ γνωρίζει. ἔχω ὑπὸ τῆς διακυβερνήσεώς μου πέντε χιλιάδας ἀνδρῶν, ἐτοιμῶν νὰ πυρπολήσωσιν ὀλόκληρον τὸ Βοζάντιον εἰς ἑν νεῦμα μου. ἔσο βεβαία ὅτι κατ' ἐμοῦ οὐδὲν ἰσχύει, ἀλλὰ πιθανόν νὰ στρέψῃ τὴν ὀργὴν του κατὰ τοῦ πατρός σου, διὰ τοῦτο ὄρεϊται νὰ προλάβῃ τὰ πάντα. Κασσιανή, μέγα τοῦδε ὁ ἱρῶς μου ὑπερῆξεν ἄγνός ὅπως καὶ ἡ ψυχὴ σου· γνωρίζεις πόσον οἱ ἀγαπῶν γνωρίζεις ὅτι τὸ πᾶν δύναμαι νὰ ἐπολίσω, ὦχι ὅμως καὶ τὸν ἱρωτῆ σου. Εἰπέ μοι, ἂν δὲν μετ' ἱμῶν οὐδεμία ἄλλη ἐλπίς εἶναι νὰ φύγωμεν μακρὰν τοῦ πατρός σου, μακρὰν τῆς ἰσχύος τοῦ θεοφίλου, θέλεις μὲ ἀκολουθήσει;

ΚΑΣ. — Φεῖ! πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ πράξῃ γυνὴ ἱρώσα, χωρὶς νὰ προσβάλῃ ἑαυτὴν, τὸ πράττω· τὸ νὰ εὐγώ ὅμως προ-

© SISMANOGLIO MEGARON

φίλος μακρὰν τοῦ πατρὸς μου, ἔνιω τῆς συγκαταθέσεως του, ὦ ! τοῦτο . . .

ΑΚΥΑ. — Ὡς τε . . .

ΚΑΣ — Σὺ ἔραίζεσαι, Ἀκούλα, ἐν ἀποθέσει σου τοῦ ἱερωτὸς μου καὶ οὐχὶ ἐν λάθει ἄλλου σοῦζυγον. Ἀλλὰ ὅ ἐν παραβῶ τὸ καθήκοντά μου . . .

ΑΚΥΑ. — Καὶ ἐγώ, Κασιανέ

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Ἀὐρηλίας καὶ οἱ ἄνθρωποι

ΑΓΡ. — (δρομαία) — Φύγε, Ἀκούλα ! Ἀξιοματικὸς τις ζητεῖ ἐν ἐπιλήσει τὴν Κασιανήν.

ΑΚΥΑ. — Ἐπιματάρκτις ἴστω, ἐροῦ ἔρχεται ἐν παραβῆ τὸν ἱερωτὰ μου !

ΚΑΣ. — Οὐχί, μὴ φύγεις, Ἀκούλα ! μετῆς ἐντὸς τοῦ δωματίου ἐκείνου, διότι ἐλπίζω ἐν ἀναχωρήσει αὐτοῦ ταχέως.

ΑΚΥΑ. — ὦ ! ναὶ ὑπάγω, Κασιανέ μου πλὴν ἀπόσιμψά τον δσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, διότι ὁ φίλος σου θὰ ἐν περιμένει.
(Κρήπτουσι εἰς τὸ πλησίον δωμάτιον)

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Θεόφελος ὡς ἀξιοματικὸς καὶ οἱ ἄνθρωποι.

ΘΕΟΦ. — Χαίρατε, Κυρία ! . . .

ΚΑΣ. — Μὴ ἐζητήσατε, Κύριε,

ΘΕΟΦ. — Ἐπιθέουσιν ἐν σὲς ἴσω ἐκτ' ἰδίαν. (Ἡ Δίεργαλία ἐξέρχεται), Κασιανή, δὲν μὲ γνωρίζεις ;

ΚΑΣ. — Ὑψίστη Θεά ! ὁ Αὐτοκράτωρ !

ΘΕΟΦ. — Οὐχί ὁ Αὐτοκράτωρ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὁ δουλὸς ἱερωτὸς σου, δοτις, τρέμων ἐνώπιόν σου ἐνφ τὸ πᾶν

πρὸ αὐτοῦ τρέμει, ἔρχεται ἐν σοὶ προσφέρει καὶ καρδίαν καὶ θρόνον καὶ τὴν ζωὴν του ἴτι αὐτήν, ἐν ἤθελεις τῷ τὴν ζητήσαι. Κασιανέ, μόνη τῆς ζωῆς μου ἐλπίς ! ἐκ μίθς μόνης λίξεως ἐξαρτᾶται ἡ εὐδαιμονία μου. Παρικυκλοούμενος εἰς τὸν θρόνον ὑπὲρ κολάκων μόνον, τὸ πᾶν μὲ ἐφείνετο ἐν τῷ βίῳ ἀπὸς ἐμέχρι τῆς ἡμέρας, ἐκείνης, καθ' ἣν τὰ βλέμματα μου ἐκ' ἠαμῶσιν οἱ ἀπήνετησαν. Μοὶ ἐφείνετο ὡς ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, στελλόμενος ἐν κοσμήσει τὰς μονοτονίους τοῦ βίου μου ἡμέρας, διὸ καὶ ἔρχομαι προσφέρειν σοὶ ἐλάχιστον δαίγμα τοῦ ἱερωτὸς μου, τὸν αὐτοκρατορικὸν μου θρόνον, καὶ ζητῶν ὡς ἀντάλλαγμα τὸν ἀνακτίαντον ἱερωτὰ σου.

ΚΑΣ. Μεγαλειότατε . . . ἐγώ . . .

ΘΕΟΦ. Δικτὶ, ὦ Κασιανέ, τὸσον μεγαγχολική ; πῶς δικαίωσαι ;

ΚΑΣ. — Δὲν εὐρίσκω λόγους καταλήλους ἐν τῆς ἰκρῆσει τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὴν συγκατάδοσιν, τὴν ὁποίαν δεικνύετε εἰς τὴν δουλίην σας, προτιμῶντές με ἀπὸ τὰς τοσοῦτων ἄρκίων καὶ εὐγενιστέρων κενίδων.

ΘΕΟΦ. — Ἐ ! μὴ τὸ λέγεις αὐτὸ Ποία γυνὴ ὑπάρχει εὐγενιστέρα σου, ποία νᾶν ἐσοπιότερα σου ; Ἄρκιοτέρα ; . . καὶ ὑπάρχει ἄρκιοτερος τελιοτέρα τῆς τοῦ ἀγγέλου ; ὑπάρχει καλλιοτὴ ὑπερτέρα τῆς ἰδικῆς σου ; ὦ ! ἔπρεπε ἐν ἔχω ποιητοῦ ἰθιου γλώσσῃ, διὰ ἐν δυναθῶ ἐν σὲ ἐξομνήσω.

ΚΑΣ. Πιστιότατε, Μεγαλειότατε, ὅτι δὲν εἶμαι ἐξίκτων ἰκαίνωσιν σας, καὶ ἴσως ἐν ἰτόλμων ἐν ἐξυγηθῶ, εἰ ἰκαίνωσι αὐτῶ ἤθελο παύσει . . .

ΘΕΟΦ. — Ὅ,τι καὶ ἐν μοὶ εἶπες, Κασιανέ, δὲν θὰ παύσει ἐν εἰ ἀγαπῶ σοὶ τὸ ἔραίζεσαι, μὴ τὸν βασιλικὸν λόγον μου !

ΚΑΣ. — Ἄ ! τί πρᾶττετε, Μεγαλειότατε ; Καὶ ἐ. ἡ καρδία μου πρὸ καρποῦ ἀνθῶν εἰς ἄλλον ;

ΘΕΟΦ. — Εἰς ἄλλον !

SISMANGOGLIO

ΚΑΣ — Ἄν καὶ ἐγώ, ὡς ἡ μεγαλειότης σας τὴν ὥρ-
κίσθην αἰῶνων φάλακκα καὶ ἱερὰτα . . .

ΘΕΟΦ — Ἐκείσεθ; . . . Κασσιανή, δὲν εἶναι ἀληθὲς!

ΚΑΣ — Ποιῖ, Μεγαλειότατε, δὲν ἐφείσεθ.

ΘΕΟΦ. — Αἰσιπὸν ἀπορρίπτει τὸν ἱερὰτά μου! Αἰσιπὸν
ἐγνώσαν τὸ παίγιον τοῦ πατρὸς σου!

ΚΑΣ. — Ὁ πατὴρ μου οὐκ ἐραίζομαι, Μεγαλειότατε, δὲν
ἐγνώριζε τὰ αἰσθήματα σου.

ΘΕΟΦ. — Πλὴν ληρονοεῖς, Κασσιανή, ὅτι εἶμαι Αὐτοκρά-
τωρ προσβληθὲς καὶ ἱερατῆς ἀπορριπτόμενος; Αἰσιπὸν
ὅτι ἴσον ἔπατὴρ σου ἔσθαι καὶ εὐεῖθε εἰς τὴν ἐξουσίαν μου;

ΚΑΣ — Ὁ! Ἄνκακλίσεσθε, Μεγαλειότατε, τὴν ἀπειλὴν
ταύτην, διότι οὐκ προαίπειν ὅτι ὁ ἱερὸς σας θὰ σβασθῆ ἰν μιᾷ
στιγμῇ ὡς ὁ τοῦ κώδωνος ἦχος εἰς τὸ κενόν. Ναι, Μεγαλειό-
τατε, εἶναι πλέον ἀργά. ὠραίσθησθαι πίστιν καὶ ἀπροσίωσιν, καὶ
τὴν ἔραον μου τοῦτον θὰ διατερίσω καὶ μέχρι τοῦ τάφου.

ΘΕΟΦ. — Καὶ δύναιμι νὰ ἱερατῶσω ποτε; εἶναι ὁ ἀντε-
ραστὴς μου;

ΚΑΣ — Θὰ τὸν μάθητε, Μεγαλειότατε, ὅταν μοὶ δώσετε
τὸν βασιλικὸν σας λόγον ὅτι δὲν θὰ παρεμποδίσθητε τοῦ
γάμου μας.

ΘΕΟΦ. — Τοῦς γάμους σου! . . . ὦ! προτιμότερον νὰ πὶ
σφάζω διὰ τῶν ἰθίων χειρῶν, παρὰ νὰ εἶ ἴδω ἀνέκουσαν
εἰς ἄλλον! Εἰπέ, εἰ διακτάτω, τὸ ὄνομα τοῦ ἱερατοῦ σου!

ΚΑΣ. — Ποιῖ, πρὶν μοὶ δώσητε τὸν λόγον σας.

ΘΕΟΦ. — Ἀθλίκα! ἀγνοεῖς τίς εἶμαι;

ΚΑΣ. — Οὐδέποτε, Μεγαλειότατε, τὸ ἐλπιόμην, ὡς
δὲν ληρονοῦν προαίει τί δύνασθαι νὰ πράξητε.

ΘΕΟΦ. — Καὶ μοὶ ἐρῶσθαί εἰσὶν;

ΚΑΣ. — Ναι, Μεγαλειότατε.

ΘΕΟΦ (σφρίζων). — Τοῦρα θὰ ἴδωμεν. (Εἰσέρχεται ἰς

ἐπισκοπῆς). Συλλάβετε, Βροῦτα, τὸν Θεόδωρον καὶ ἀπαγά-
γατέ τον εἰς τὰς αἰκτὸς τῶν ἀνακτόρων. Ὑπαγε!

(Εἰσέρχεται ὁ ἐπισκοπιστὴς.)

ΚΑΣ. — (γορυπετοῦσα). — Μεγαλειότατε, ἔλας ὑπὲρ τοῦ
πατρὸς μου! Ἐγὼ εἶμαι ἡ αἴτιος τῆς ὀργῆς σου, τιμώρησον
ἐμέ, πλῆξον τὸ στήθος μου μὲ τὸ ξιπὸς σου, ἀλλὰ σιδάσθητι
τὸν πολυτέρμα πατέρα μου, τὸ δικαίωμα τῆς φιλοξενίας!

ΘΕΟΦ. — Τὸ αὐτὸ πεπρωμένον ἐνκαίμεναι καὶ σὲ ἀκόμη.
Θὰ ὑποστῆς σκληροτάτας βασάνους, ἕως ὅτου ὁμολογήσης
αὐτόν.

ΚΑΣ. — Καὶ ἐν σοὶ εἶπω τὸ ὄνομα του, νομίζεις ὅτι θὰ
μὲ πείσῃς νὰ τὸν ματήσω;

ΘΕΟΦ. — Οὐχί, ἀλλὰ θέλω νὰ μάθω τὸ ὄνομα του, διὰ
νὰ τῷ ἐποδώσω τὰς βασάνους, τὰς ἵποιας αὐτὸς μὲ ἐκαίμην
νὰ ὑπομένω!

ΚΑΣ. — Τότε ποιῖ δὲν θὰ τὸ μάθῃς. Εἶμαι ἐτόιμος νὰ ὑπο-
μείνω οἰανδήποτε βασάνον καὶ ἐν μοὶ προσδιορίσης.

ΘΕΟΦ. — Ἔστω. Ἀποῦ τὸ θέλεις, ληρομόνησον ὑπὲρ τοῦ
ἱερατοῦ τὰ πρὸς τὸν πατέρα ἐραυθόμενα καθήκοντα, καὶ
προτοιμάσθητι νὰ ἴδῃς αὐτόν σπαίροντα πρὸ τῶν ποδῶν σου.

ΚΑΣ. — Ὅχι! δὲν τὸ ληρονοῦν, τὴν κινεῖ, ὅπως εὐ
ληρονοεῖ τὸ πρὸς τὸν Θεόν καὶ τοῦς ὑπηκόους σου ἀλλ' ἔχω
τὴν παροῦσθαι ὅτι ἡ θεία δύναμις θὰ τὸν ὑπερασπισθῆ
ὅπως καὶ ἐμέ. Καὶ ἐὰν πρόκειται νὰ ὑπομείνω καὶ τὸν θάνα-
τον αὐτόν καὶ τὴν ματὰ τὸν θάνατον ἀπειλὴν, ἔχω πάλιν τὴν
ἐλπίδα ὅτι ὁ μὲν Θεὸς θὰ εἰ τιμώρησῃ, τὴν κίνησιν μου δὲ θὰ
ὑπερασπισθῆ ὁ . . . ἑαυτός . . .

ΘΕΟΦ. — Ποτε;

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

Ἀκούλλης καὶ οἱ ἄνω, εἶτα Εὐαίσκρ.

ΑΚΥΑ. (μισογέμνος). — Ἀκούλλαι !

ΚΑΣ. — Ἄι . . .

ΘΕΟΦ. — Τι βλέπω ; σὺ, Ἀκούλλαι !

ΑΚΥΑ. — Μεγαλειότατα, μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης εἰ ἐλάτρευον, ὡπως λατρεύω τὸ θεῖον σοὶ ἔμην πιστός ὡς ἡ παῖς σου· ἤθελον χύσει τὸ αἷμά μου εἰς τὸν σου μόνον νεβρᾶ, καὶ ἤθελον παραδώσει τὴν ψυχὴν μου εἰς τὰς Ἐβραϊκάς πρὸς εὐχαριστοσίαν σου. Ἀλλὰ σήμερον, Μεγαλειότατα . . .

ΘΕΟΦ. — Καὶ εἶσαι σὺ ὁ ἱεραστὴς τῆς ;

ΑΚΥΑ. — Ναί, Μεγαλειότατα.

ΘΕΟΦ. — Καὶ τὴν ἀγαπᾷς ὁμοίως καὶ σὺ Ἀκούλλαι ;

ΑΚΥΑ. — Ἄν τὴν ἀγαπῶ ; . . . Ὡ ! δὴν εἶνα ἀπὸ τῆς κατὰλληλος λέξις τὴν λατρεύω ! Ναί, Μεγαλειότατα, μὴ ζητήσῃς σὺ ὁ τίσον γενναίως καὶ μέγας τὰ διακρῆξες δευρὸν, τὸν ὁποῖον ἀγνός ἴσως συνέλεξε, καὶ ὅστις ὑπὸ τὴν αἰγίδα σου ἐλαβὴν ἰσχὺν ἀλλ' ἀπεναντίας, εὐὸ κακιστήτας με τὸν ἀνώτερον τοῦ βασιλείου, κατὰστατόν με καὶ τὸν εὐτυχέστερον, προσφέρων μοι αὐτὴν διὰ σὺζυγον.

ΘΕΟΦ. — Ναί, Ἀκούλλαι· σοὶ ἰσχυρίζομαι τὴν ἐσπέρην ταύτην νὰ σοὶ νημερεύσω ἀμεριτίως, προσφέρων εἰς ὁμάς ὡς νημερικὴν περὶ τὴν ἀπαλοτέραν τῶν στρατηγῶν !

ΑΚΥΑ. — Μεγαλειότατα !

ΘΕΟΦ. — Ἀπερασίθη

ΑΚΥΑ. — Πλὴν λησμονεῖς ὅτι καταδικάζεις εἰς θάνατον τὸν ἄνθρωπον ἰακίον, ὅστις δις ἴσως τὴν ζωὴν σου καὶ τετραπλᾶς τὸν θρόνον σου ;

ΚΑΣ. — Τιμώρσον ἰμὶ μόνον, Μεγαλειότατα, ἰμὶ, τὴν ἐπιείαν ἤκουσες προσβάλλουσαν σε ἀλλὰ φείσθητι τοῦ γεν-

ναιοτέρου τῶν στρατηγῶν σου, φείσθητι τῆς μόνης ἐλπίδος τοῦ ἰταμορρόπου κράτους σου !

ΘΕΟΦ. — Ἄρκει ὁ βραχίων μου μόνος νὰ σώσῃ τὸ Κράτος. (Συρίζει καὶ εἰσέρχεται ὁ Καίσαρ). Ἀκούλλαι, παράδος τὸ ξίφος σου !

ΑΚΥΑ. — Τὸ ξίφος αὐτὸ καὶ τὸ ἰδώρσον ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης, συνιστῶν μοι νὰ μὴ τὸ παραδώσω ποτὶ εἰς σὺ· δένα. Τοῦ τὸ ὑποσχέθην δι' ὄρκου, Μεγαλειότατα, καὶ γνωρίζεις πόσον εἰ ὄρκου μου εἶνε πιστός.

ΘΕΟΦ. — Πῶς ; τολμᾷς νὰ παρακούσῃς τὰς διαταγὰς μου ! — Καίσαρ ! κάλεσον ἀμέσως τοὺς ὑπακοπιστὰς μου !

ΑΚΥΑ. — Καίσαρ ! (ὁ Καίσαρ στρέφεται πρὸς τὸν Ἀκούλλαι). Κάλεσον αὐτούς !

(Ἐξίρχεται ὁ Καίσαρ, καὶ ἰπανέρχεται μὲ τρεῖς ἀξιωματικούς, μετ' αὐτῶν δὲ ἡ Δύρημία).

ΘΕΟΦ. — Συλλαβετέ τον !

ΚΑΙΣΑΡ. — Οὐδεὶς μὴ κινήθῃ ! (Πρὸς τὸν Ἀκούλλαι). Στρατηγέ, τί διατάττεις ;

ΘΕΟΦ. (σέρων τὸ ξίφος) — Πῶς ; δὴν ὑπακούετε εἰς τὸν Αὐτοκράτορά σας, συνιστῶν !

ΑΚΥΑ. — Πάντες ὑπακούομεν εἰς τὸν Αὐτοκράτορα, ἀλλ' εὐχί καὶ εἰς μανιώδη τύρανιον ! — Καίσαρ ἐξέλθετε καὶ μὴ ἐπιστρέψῃτε πρὶν εὖς καλίω.

ΘΕΟΦ. — Ἀκούλλαι, σὺ μὲ προδίδεις !

ΑΚΥΑ. — Θεόφιλε, σοὶ πολὺν καιρὸν εἰ ὕπταουσα, ἐλπίζων νὰ μεταβάλῃς ἰδέαις. Καὶ μολιότι ἡ καρδία μου ἔσπευον ὅτι ἔδωκον τὰς βασάνους, τὰς ὁποίας τόσα θύματα ἀδίκως ὑπέφερον, ἰσχύων, καὶ ἴσως δι' αὐτὸ ὁ οὐρανός στρέφῃ σήμερον κατ' ἰμοῦ τὴν ὀργὴν του. Ἀλλὰ τώρα ἐπιπίπτει, κατὰ τοῦ ἀθέου αὐτοῦ πλάσματος, κατὰ τοῦ ἀγγέλου τούτου, ὡς πρὸ

μυροῦ τὴν ἐκάλες, καὶ ζήτησε διὰ τῆς βίας νὰ ἀποσπάσῃ τὸ μυστικὸν τῆς καρδίας της. Εἶδες ὅτι ἐπροτίμησε τὸν θάνατον μᾶλλον παρὰ νὰ μὴ προδώσῃ. Ἄλλὰ σὺ ἀντὶ νὰ θαυμάσῃς τὴν γενναιοφύχίαν της, πῆρασαι δέσμιον τὸν γέροντα πατέρα της, καὶ μανθάνων ὅτι ἐγώ, ὁ μόνος πιστὸς ὑπερασπιστὴς καὶ φίλος σου, εἶμαι ὁ ἔρκετός της, ἐράζειςαι, λησμονῶν τὸ πᾶν, νὰ μὴ ρίψῃς εἰς τὴν θάλασσαν τροφὴν τῶν ἰχθύων. Θεόφιλε! ἂν δὲν ἀγάπησεν τὴν κόρην αὐτὴν, ἤθελον ἀγογγύστως ὑπαινέσαι τὰς σκληροτέρας βασάνους· ἀλλὰ τώρα δὲν ἀποθνήσκω, διότι γνωρίζω ὅποιον φρικτὸν μᾶλλον ἐναπολείπεται εἰς τὴν ἀθώαν ταύτην παρθένον. Ἐδυνάμην, ὡς βλέπεις, νὰ σὲ φονεύσω, ἔδυνάμην νὰ καθίσω τὸν θρόνον σου. Ὁ στρατὸς, ὡς γνωρίζεις, μὴ θεοποιεῖ καὶ ἡμᾶς οὐδὲν τούτων πράττει. Ὑπαγε, Θεόφιλε! διὰ τῆς ἐνοχῆς μου πληρῶναι τὰ ἐραλόμενα χρέη μου μὴ ζητήσῃς ἡμᾶς νὰ ἐκδικηθῆς κατὰ τῆς κείνης ταύτης, διότι οὔτε θεοὶ οὔτε δαίμονες θὰ σὲ ὑπερασπισθοῦν. (Κράζων). Καίσαρ! (Εἰσέρχεται οὗτος). Ἄς συνδεύσουν τὴν μεγαλειότητά του εἰς τὰ ἀνάκτορα οἱ ὑπασισταί, σὺ δὲ μαίνον ἰδῶ.

ΘΕΟΦ. — Ἀκούλλα, σκληρῶς μὴ προσέβηδες. Τρίμη τὴν ἐκδικησὶν μου!

(Ἀπέρχεται μετὰ τοῦ Καίσαρος).

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΟΗ.

Ἐκασσιανή, Ἀκούλλας, Ἀύρηλίξ, εἶτα Καίσαρ.

ΛΥΡ. — Θεέ μου! ὅποια δινὰ μᾶς περικυκλοῦν!

ΚΑΣ. — Ἀκούλλα, σῶσον τὸν πατέρα μου, σῶσον τὸν ἔρκετόν μου!

ΛΚΥΑ. Ὁ πατήρ σου οὐδένα διατρέχει κίνδυνον, προσφιλοτάτη Κασσιανή. Ἄλλ' ὀρεῖσαι νὰ μὴ ἀκολουθήσῃς μετ' ἐκείνου εἰς χώρας ξένας· ἄλλως, δὲν ἀναχωρῶ. Γνωρίζεις τὴν μακίαν καὶ σκληρότητα τοῦ Θεοφιλου, δι' ὃ δέχθητι τὴν χεῖρά μου, ἐναπόθει εἰς ἐμέ τὸ μᾶλλον σου, καὶ σοὶ ὑπόσχομαι νὰ μὴ τὸ μετανοήσῃς.

ΚΑΣ. — Ἔστω, ἂν μοῦ ὑπόσχῃσαι νὰ σῶσῃς τὸν πατέρα μου.

ΛΚΥΑ. — Καίσαρ! (Ἐμφανίζεται ὁ Καίσαρ.) Ποῦ εἶναι ὁ Θεόδωρος;

ΚΑΙΣΑΡ. — Ὁδηγήθη εἰς τὴν εἰρκτὴν τοῦ φρουρίου, κατὰ διαταγὴν τοῦ Αὐτοκράτορος.

ΛΚΥΑ. — Τίνες εἰσὶν οἱ ρόλικές του;

ΚΑΙΣΑΡ. — Οἱ στρατιῶται τοῦ τάγματός μου.

ΛΚΥΑ. — Ὑπαγε, ἐλευθέρωσον τὸν καλὸν γέροντα, καὶ εἰπὲ εἰς αὐτὸν κρυφίως, ὅτι μετὰ τῆς θυγατρὸς του τὸν ἀναμένομεν εἰς Σηλυβρίαν. Εἰπέ τῷ πρὸς τοῦτοίς ὅτι ὁ θάνατος ἐπίκειται ἐπ' αὐτοῦ, ἂν μίαν μόνην στιγμὴν διστάσῃ νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ. Ὑπαγε!

(Ὁ Καίσαρ ἀπέρχεται.)

ΚΑΣ. — ὦ! εὐχαριστῶ, ἀγαπητέ μοι Ἀκούλλα, μυστικῶς εὐχαριστῶ! Πρὶν δὲ συνδεθῶμεν διὰ τῶν ἱερῶν τοῦ γάμου δεσμιῶν, ἀφοῦ ὀρεῖται νὰ παραδοθῶ εἰς σέ, ἀκουσον τὸν ἔρκον

μου. Σοὶ ἠρῶμαι εἰς τὴ ψυχὴ μου, καὶ μάρτυρα ἱσχυροῦμαι τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τὴ Ἀειπάρθενον Μαιτέρα του, ὅτι ἴσομαι πιστὴ καὶ ἀρωπιωμένη σύζυγός σου μέχρι θανάτου!

ΑΚΥΑ — Καὶ ἐγώ, Κασσιανή, ἠρῶμαι εἰς τὴ Στυγὸς τὰ φλογερὰ μύθρα καὶ εἰς τὰς τρομακτικὰς Κόσμιθάς καὶ εἰς τὸν κεραυνὸν αὐτοῦ τοῦ Διὸς, ὅτι . . .

ΚΑΣ. — Θεέ μου! Θεέ μου!

ΛΥΡ. — Ὑψίστη Θεέ!

ΑΚΥΑ — Τί εἶνε, τί συμβαίνει;

ΚΑΣ. — Ἀλλὰ σὺ, Ἀούλλα, δὲν εἶσαι Χριστιανός!

ΛΥΡ. — Ἀούλλα, εἶσαι εἰδωλοπλοῦτος!

ΑΚΥΑ — Τί σημαίνει Χριστιανός ἢ ἰθνηκὸς ἀπένα-τι τοῦ ἀληθοῦς ἔρωτος;

ΚΑΣ. — ὦ φίλη! ἀφίση! Φύγε μακριὰν μου, εἴθιμι. Καὶ ἐγώ . . . ὦ Θεέ μου! ἥμαρτον, ἥμαρτον!

(Ἀναχωρεῖ δραματικῶς.)

ΑΚΥΑ. (ἀκολουθεῖ αὐτήν.) — Κασσιανή;

ΛΥΡ. (ἐμποδίζουσα αὐτόν.) — Ποῦ προχωρεῖς;

ΑΚΥΑ. — Δύσκολα, ἐδάγκασέ με πρὸς αὐτήν!

ΛΥΡ. — Ποιῖ! χάσκα μίγα σὰς ἀποχωρεῖσαι.

ΑΚΥΑ. — Οὐδεὶς δύναται νὰ μὲ χωρήσῃ ἀπὸ αὐτήν.

ΛΥΡ. — Σὰς χωρίζῃ τὸ Δωδεκανήσιον καὶ ὁ Ἐσταυρωμένος!

ΑΚΥΑ. — Ἄ!

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

(Σκηνὴ παριστῆ διεξίθην βράχους ἀποτόρους, ἀριστὰ μὲ δὲ θάλασσαν. Ἡ Σελήνη ἐκ διαδιρμάτων φαίνεται εἰς τὸν ὄριζοντα. Εἶται γοῆ)

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Χορὸς ληστῶν.

ΚΡΕΙΣΑΣ. — Δὲν μὲ ληγάτε, πὼς σὰς φαίνεται ἡ εἰρηδικία ἀναχωρεῖσαι τῷ Κασσιανῶ;

ΒΡΟΥΤΟΣ. — Τί νὰ σὰς εἴπω! Φαίνεται ὅτι ὁ ἀρχηγὸς ἔχει καινὸν σχέδιον πάλιν κατὰ τοῦν, καὶ ἴσταλη διὰ τοῦτο ὁ Κασσιανὸν νὰ κατασκοπεύσῃ.

ΚΡΕΙΣΑΣ. — Ἀλλ' ὁ ἴδιος πὼς ἔργασε νὰ φανῆ; Μὰς εἶπεν ἀναχωρεῖσθαι ὅτι τὸ ἰστέρας ἱμελλε νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ ὅμως πλεσιάζει τὸ μασονόκτιον, καὶ εἰσέτι δὲν ἔφανε . . .

ΒΡΟΥΤΟΣ. — Μείνε ἄνυχος, Κρεῖσσα, καὶ δὲν θὰ ἐργάσῃ νὰ φανῆ. Ὑποπτικῶς προσδιορίζῃ τὴν ὥραν πρέπει μίγα ἱμπεδικὸν νὰ περιμενεθῆ διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ.

ΚΡΕΙΣΑΣ. — Ἀλλὰ δὲν τοὶ φαίνεται περίεργον, τόσον νῖος νὰ ἔχῃ τόσον τόλμαν; Ἐγὼ εἰσέτε σὶ βεβαιῶ κἀθεμαί μόνως καὶ οκείτημαί, πὼς εἰσε δυνάτῃν ὁ ἄρπτης ἐκείνος καὶ εὐγενὲς νῖος νὰ ἦνε ἀρχηγὸς ἀγρίων ἀνθρώπων, τοὺς ἐποῖους οὐτε οἱ θεοὶ οὐτε δαίμονες δύναται νὰ θαρσύνωσιν.

SISMANOGLIO

ΕΤΕΡΟΣ. — Τί νά σὰς εἶπω! τό αὐτό σκίπτομαι καί ἐγώ ἐνίοτε. Πλὴν τί τὰ θέλεις, ὅστις καί ἂν ᾖ, εἶνε ἀξίος νά ᾖ, ὄχι ἀρχηγός μας, ἀλλὰ μᾶλλον θεός. Πολλάκις ἤρώτησα τόν Βρούτον, πρὸς τόν ὅποιον ὁ ἀρχηγός ἔχει μικρὰν ἐμπιστοσύνην, ἀλλὰ ποτὶ δὲν ἠθουνήθη νά μάθω περισσότερα τῶν ἔα ἐγνώριζα πρότερον περὶ αὐτοῦ.

ΒΡΟΥΤΟΣ. — Τέλος πάντων τί μᾶς μάλει! Ὅστις καί ἂν ᾖ, μᾶς ὀδηγεῖ πάντοτε ἐπιθεζῆως. Ἐξερχόμεθα νικηταί εἰς ὅ,τι δῆποτε καί ἂν ἐπιχειροθῶμεν. Εἴμεθα ὁ τρόμος καί Χριστιανῶν καί Σαρακηνῶν. Τί ἄλλο θέλομεν;

ΚΡΕΙΣΑΣ. — ὦ! ἐνοεῖται. Ἀρίστου τόν ἠκολούθησα ἰσχυρὰ εὐτυχῆ, καί ἠσθαιθην ὅτι εἶμαι ἀνθρώπος καί ἐγώ ὡς πᾶς ἄλλος. ἢ ἂν θέλεις, καλῆτερον τῶν ἄλλων ἐσίνων, εἴτινες ζῶσιν εἰς τὰς πόλεις ὡς κτήνη, καί τῶν ὑπείων ἢ ζωῆ καί ἢ περιουσίᾳ εἶνε εἰς τῆν διάθεσιν ἐνός ἀρχηγτοῦ. Διὰ τοῦτο μακαρίζω τόν ἑαυτόν μου καί σὰς, ταλαινίζω δὲ τοίς δούλους, καί δίδωμι ἡμέρας καί νύκτα ὑπὲρ τοῦ ἀρχηγτοῦ μας.

ΒΡΟΥΤΟΣ. — Τρόνοντι, ζήτω ὁ ἀρχηγός μας!

ΧΟΡΟΣ. — Ζήτω!

Εἰς. — Νά σὰς δώσω ἐν τούτοις μίαν συμβουλήν, φίλοι μου;

ΧΟΡΟΣ. — Ποίαν;

Ο ΑΥΤΟΣ. — Νά κοιμηθῶμεν ὀλίγον, μήπως μετὰ τινος ὄρας φανῆ ὁ ἀρχηγός καί μᾶς διατάξῃ νά τόν ἀκολουθήσωμεν. Οἱ σκοπεῖ εἶνε ὅλοι εἰς τὰς θέσεις των;

ΧΟΡΟΣ. — Ὅλοι

Ο ΑΥΤΟΣ. — Τότε λοιπόν, καλὴ νύκτα σὰς.

(Κατακλίνεται.)

ΕΤΕΡΟΣ. — Ἀκούσατε καί τὴν ἰδικήν μου ἰδέαν, ἂν εὐαρεστῆσθε.

Ο ΑΥΤΟΣ. — Ἐγὼ λέγω, ὅτι εἶνε προτιμότερον νά ψάλλωμεν κανὴν ᾄσμα διὰ νά περὶλθῃ ἡ ὄρα ἕως ἔτου Πιθρ ὁ

ἀρχηγός, διότι εἶμαι τῆς ἰδέας ὅτι δὲν θὰ ἀργήσῃ νά φανῆ. Ἐπειτα νά ἔλθῃ αἰφνης καί νά μᾶς καταλάβῃ κοιμωμένους! Τί λέγατε;

ΧΟΡΟΣ. — Νοί, ἔς ψάλλομεν.

ΕΤΕΡΟΣ. — Ἐχεις δίκαιον· καλῆτερον νά περιμείνωμεν ἄγρυπνοι τὸν ἀρχηγόν.

ΕΤΕΡΟΣ. — Ἐμπρὸς λοιπόν!

(Ἀπαντεῖ μίλλουσιν ἐν χορῷ)

Μαῦρ' εἶν' ἡ νύκτα 'ς τὰ βουνά,
'ς τοὺς βράχους πέρτει χιόν·
'ς τὰ ἄγρια 'ς τὰ σκοτεινά,
'ς τῆς τραχηλῆς πέτρας 'ς τὰ στενά,
ὁ κλέφτης ξισπαθώνει.

Φεύγουν οἱ τύρκικοι χλωροὶ
τὸ μαῦρόν του μαχαίρι·
μ' ἰδρῶτα βρέχει τὸ φεῦμα,
'ξέρει νά ζήσῃ μὲ τιμὴ
καί ν' ἀποθάνῃ 'ξέρει.

Τὴν κόση' ὁ δόλος διοικεῖ
κ' ἡ ἄδεια' εἰμαρμένη·
τὰ πλούτη ἔχουσιν οἱ κερκεῖ,
κ' ἰδῶ 'ς τοὺς βράχους κατοικεῖ
ἡ ἀρετὴ κρυμμένη.

Μεγάλοι ἔμποροι πωλοῦν
τὰ ἴθνη' εἰς κοπάδια·
τὴν γῆν πωλοῦσιν καί γαλοῦν,
ἐδ' ἔρωσ' ἄρματα λαλοῦν
'ς τ' ἀπάτητα λαγκάδια.

SISMANOGLIO
FOTODUPLICATION

(*Ἀκούεται μακρόθεν σφύριγμα, καὶ ἀπάντησις ἰσίων παρατεταμένον σφύριγματος.*)

ΚΡΕΙΣΑΣ.— Ὁ ἀρχηγὸς ἰσθαίνει.

ΧΟΡΟΣ.— Ἄς ἀκούσωμεν.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἀκόλλας μετὰ τῶν ἀτύπλων καὶ οἱ ἄλλοι.

ΑΚΥΛ.— Εἴθε οἱ παρόντες;

ΧΟΡΟΣ.— Ὅλοι.

ΑΚΥΛ.— Λάβε σύ, Κρέισα, πίνε θελίπας καὶ ἀπελθε εἰς τὰς σκοπιάς, οἱ δὲ ἄλλοι ἐτοιμασθήτε μετ' ὀλίγον ἀπερχόμεθα εἰς τὴν στενωπὸν τοῦ Σακλάτου

ΚΡΕΙΣΑΣ.— Ἄγωμεν

(*Ἀπέρχονται οἱ.*)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Ἀκόλλας μόνος, καθήμενος ἐπὶ βράχου.

Τὰ ἄστρα κρύπτονται εἰς ζοφὰς νεφίλας, ἡ δὲ σελήνη δὲν φωτίζει πλέον τὴν κατοικίαν τῶν ἀγρίων τούτων θηρίων τοῦ ὄρους. Μετ' ὀλίγον ὁ δαίμων τῆς καταστροφῆς θά ψυχοῖ τὴν σάλπιγγά του, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζωῆς θά καταφύγῃ μὴ δειλὴν εἰς ἀσφαλὲς ἄστυον. Μόνος ἐγὼ κλαιῶμαι εἰς τὴν ἀγρίαν ταύτην καὶ θολὴν τῆς ἰσθμοῦ σκοτίαν. Ἄλλὰ τί λέγω μόνος; . . . Δὲν εἶμαι μόνος, ὅχι! τὸ Ἰνδαλμά σου, ὦ κόρη ἱερὰ, πλανᾶται μετ' ἑμοῦ καὶ αὐτὸ ἐν τῇ ἀπογνώσει καὶ τῇ ἀπελπισίᾳ μου μὴ ὀδηγῆι ὡς τυλακογῆς ἄστρον.

Σὺ τῶρε κοιμᾶσαι πλησίον τῶν γονέων σου, παραδεδωμένη εἰς ἀπατηλὸν καὶ γλυκὺ ὄνειρον, ἐνῶ ἐγὼ, ἐγὼ ὁ ἀθλιός, ζωῆ ἐν μίση τῶν φόνων καὶ τῶν κακουργιῶν, εἰς ἅς νὴ ὦθι ὁ δαίμων! Σύντροφοί μοι εἶνε τὰ σφρικὰ ταῦτα ὄνειρα, στρωμνὴ μου οἱ βράχοι καὶ εὐρεία κλίνη μου ὁ οὐρανός· καὶ μόλον τοῦτο δὲν εὐίσταται ὁ τάλας ποῦ νὰ κλίω τὴν κεφαλὴν! Ἡ ζωὴ μου περιέρχεται ἐν κλαυθῶ ἐν μίση τῆς ἰσθμοῦ. Ἄλλὰ σὺ ἄρα γε ἐνθουσιᾶσαι εἰσέτι τὸν ἰσπαντικὸν χρόνον: . . . ὦ φίλη τῶν ἀθῶων μου ημερῶν, ὦ πλάσμα ἀγνόν τοῦ οὐρανοῦ, μὴ μὲ λησμενήτη! Μετὰ παλμῶν καρδίης ἐνθουσιᾶσαι τὴν τρισόβριον ἱαίνειν τῆς ζωῆς μου στιγμῆν, τῆς στιγμῆν ἱαίνειν, μετὰ τὴν ἰσοίαν τὸ θαλλὸν ἱερὸν μου ἀπεμακρῆθη καὶ ἰσθῆθη ἡ ὑπερβία μου· τὴν στανιὰν καθ' ἣν μὲ ὀρκίσθης αἰώνιον ἔρωτα ἦν στανιὰν γλυκαίαν! στιγμὴ πάροχος ἀρήτου εὐτυχίας, στιγμὴ ὀδύης καὶ τραυταίμων, ἀλλ' ἢ πυνάμα δυστυχίας στιγμὴ! . . . Εἰς τὸν ὄρον μου κ' ἰδωλολάτρησι! ἀνίκαρτες, καὶ ἔρωται ὡς ἀσπραπὴ! Ἐδραμον· κατόπιν σου, ὡς παιδίον κλαίον, πλὴν μὴ·εν· φεῦ! ἔρωται διὰ παντός. Ὡς λίαν ἱερῶματι, ἀπίστων ματ' ἀπελπισίας τὴν κόρην μου, καὶ ὀφύσας τὴν χεῖρα πρὸς τὸν οὐρανόν· ἐξήμασα κατὰ τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Δωδεκαθέου τοῦ Ὀλύμπου μωρίας ὄνειρα. Ἐκατοτε θάρραξα τὴν κοινωτικὴν συνθήκην, καὶ ἐξήτησα ἄτυλον εἰς τοὺς ἀγρίους τόπους (*Ἐγυριμένος*). Ἐκατοτε ὁ εὐπατρίδης ἀπέθετο ληστὴς, ὁ εἰσέξος ὀπλαρχηγὸς παρογεγραμμένος καὶ φέρω τὴν λίσσαν τῆς ἰαδικτικῆς εἰς τὸ στήθεσ. Ἀροῦ ἰπώλατα τὸ μόνον εἶδωλον τοῦ βίου μου, ἐμακρυνθήσαν ἄπτοσι τῆς ἀνθρώπου ζωῆς μου καὶ ἐλπίδας: . . . (*Ἀκούων σφύριγγόν*) . . . Ἄλλὰ . . . νομίζω . . . (*Κράζων*). Τίς εἶ;

ΦΩΝΗ.— Ἀρσενός.

SISMANOGLIO

ΑΚΥΑ. — Τὸ ὄνομά σου;

ΦΩΝΗ. Καίσαρ.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Ἄκυλλας καὶ Καίσαρα ὡς μοναχοί.

ΑΚΥΑ. (τρέχων πρὸς τὸν Καίσαρα μετὰ προθυρίας). — Δοκίμῳ λέγε τί ἔμαθες;

ΚΑΙΣΑΡ. — Ἄκουσον, ἀρχηγί. Μετὰ πολλοὺς κινδύνους, κρυπτόμενος ὑπὸ τὸ μῆσον αὐτὸ καὶ τὸ φεωθὲς τοῦτο γίνεσθαι, ἦλθον κατὰ τὴν περικυγελίαν σου εἰς τὴν Χαλκηδῶνα, καὶ προσποιούμενος τὴν ἐπαίτην, εἰσῆλθον ἐντὶς τῆς εἰσόδου, τῆς ὁποίας ἡ θύρα ἦτο ἐτοιμώτερος, ἀλλὰ παντοῦ ἀπάντησα τὸν τύπον τῆς ἐρημώσεως. Ἦγειρα μὲ ἐκπλαξίον τοὺς ὀρθαλμούς μου πρὸς τὴν στέγην, καὶ μὲ θλίψιν εἶδον ὅτι ἦτο καταρῶγιον ἀγρίων πτηνῶν. Ἐστράφη πρὸς τὸν κήπον· ἀντὶ μύθων ἀπάντησα πυκνὰ δόση ἀκάνθων, καὶ ἀντὶ χλόης ἀγρίων βέτους. Ἐκείνη ἐπὶ μικρὸν εἰς ἔστασιν, ὅτε εἶδόν με γέρον τις βοσκὴς φροντίζων ἐπὶ τοῦ στήθους μου εἰκόνας, ἔδραμε πρὸς ἐμὲ. « Ὁ Θεός, μοι εἶπεν, ἄγχι κολύμπη, σὲ στέλλει, διότι σήμερον πληροῦνται ὅλοι οἱ πόθοι μου καὶ φέρων μὲ σίβας τὸ εἰκόνημα εἰς τὰ ὄχρα τοῦ χαλῶν, ἐπρόφρε τὸ « Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου δέσποτα » καὶ ἄλλας ἀκαταλήπτους φράσεις. Μετ' ὀλίγον ὅμως ἐγάρθεις ἐντρομος: « Ἀλλὰ δὲν μὲ λέγεις, μοι εἶπε, πῶς τολμᾷς νὰ περιπατῆς ἐν τῷ μίση τοσοῦτου πλῆθους, φέρων ἐπὶ τοῦ στήθους σου εἰκονίσματα; ἢ μήπως ἀγνοεῖς τὰς διαταγὰς τοῦ Αὐτοκράτορος; — Ὁ ὑποτασσόμενος, τῷ ἀπάντησα, εἰς τὰς διαταγὰς καὶ τὸ θέλημα τοῦ οὐρανοῦ Αὐτοκράτορος περιφρονεῖ τὸς νόμους τῶν ἀνθρώπων.

ΑΚΥΑ. — Πλὴν τίς ἦτο οὗτος, καὶ τί πλέον ἔμαθες;

ΚΑΙΣΑΡ. — Εἰμὶ γέρον ἀσεπτής, τῷ λέγω, διὰ τὰ τὸν καταρῶγιον εἶδον εἰς παιδικῆς ἡλικίας τὸ μάταιον τοῦ ἐπισημοῦ βίου, ἠθέλησα νὰ διέλθω τὰς ἡμέρας μου ἐν μετανοίᾳ ἐπάνω τῶν ὁρίων. Ἄλλ' ἀδελφός τις ὑπέργητος, πνέων τὰ λείψατα, μὲ ἀνάγκασε νὰ ἔλθω ἐνταῦθα διὰ τὰ τῷ κλείσω τοὺς ὀρθαλμούς, χωρὶς ὅμως νὰ γνωρίζω ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ διέταξε νὰ μὴ φέρωμεν εἰκόνας. — Φεῦ! μυριάδες μαρτύρων, μοὶ ἀπάντησαν ὁ βοσκός, ἐθυσιάσθησαν ὡς λατρευταὶ τῶν εἰκόνων. — Ἀμεριμῶ, τῷ εἶπον, καὶ εἰμὶ πάντοτε πρόθυμος νὰ λάβω τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου. Ἐν τούτοις λυποῦμαι βλέπων ἔρημον τὸν οἶκον τούτον, διότι οἱ κάτοικοί του ἐπιλοιδώρου δαφύλωσιν τὸν δισκον τοῦ πένιτος. Δύναται νὰ μοὶ εἴπῃ, καλὴ γέρον, ἂν ζῶσιν ἢ ἂν ἀπέθωνοι οἱ κάτοικοί του, καὶ ἂν ἦεν εἶδῶ ἢ ἔφυγον; — Ἐκεῖ, μοὶ εἶπε, δεικνύων τὸν οὐρανόν, μετακτάσασθαι, διότι διήγαγον ἐπὶ τῆς γῆς τὸν βίον τῶν δικαίων. — Ὅλη ἡ οἰκογένεια; ἠρώτησα. — Μόνη, μοὶ ἀπεκρίθη, ἡ κόρη ἐπιζῆσι. — Καὶ εἶνε εἶδῶ; τὸν ἠρώτησα. — Ὅτι τί ζητεῖ, ἀπάντησαν, ἢ καί τις εἰς τὰ ὄρη; ἔφυγεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Τὸν ἠρώτησα ἂν ἰγνώριζε τὴν νέαν κατοικίαν τῆς κόρης ἐκείνης, ἀλλ' οὐδὲν πλέον ἔδυνάθη νὰ μοὶ εἴπῃ. Τότε λαβὼν καὶ ἐγὼ τὴν βρακτιρίαν μου ἀπῆλθον εἰς τὸ Βουζάντιον, ἔφρονεσα ὅλας τὰς ἀγνάς, ὅλας τὰς συνοικίαις, ἠρώτησα πολίτας, ἱερωμένους, νέους, πρεσβύτας, ἀλλ' οὐδεὶς περὶ αὐτῆς μοὶ εἶπέ τι. Τέλος παραλήξαι σοὶ φέρω τὴν λυπηρὴν τῆς ἀποτυχίας μου ἀγγελίαν.

ΑΚΥΑ. — Καὶ ἠρώτησας ὀνομαστὶ περὶ αὐτῆς;

ΚΑΙΣΑΡ. — Ἀλλὰ πολλὰς εἰ ἠρώτησα τὸ ὄνομά της καὶ οὐδέποτε ἠθέλησας νὰ μοὶ τὸ ἀναφέρῃς· πλὴν...

ΑΚΥΑ. — Καίσαρ, ἀνάμενόν με μικρὴν, καὶ μετ' ὀλίγον ἐπιστρέφω (*Ἀπέρχεται*).

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Καίσαρ, εἶτα λησταί.

ΚΑΙΣΑΡ. — Περιέργος ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου τούτου! Πενταετίαν ἤδη μετ' αὐτοῦ διαίγω, εἰμὶ ὁ πιστότερος φίλος του, τὸ πᾶν μοὶ λέγει, καὶ ὁμως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἄκραν διατηρεῖ ἰσχυροθίαν.

(*Οἱ λησταὶ εἰσέρχονται πανταχόθεν*).

ΒΡΟΥΤΟΣ — ὦ! καλῶς ἦλθε, ἀγίε καλόγερε!

ΚΡΕΙΣΑΣ. — Τί νέα μᾶς φέρετε, ἀγαπητὴ Καίσαρ;

ΒΡΟΥΤΟΣ — Πῶς εἶσαι τόσο μελαγχολικός; πόθεν ἔρχεσαι;

ΚΡΕΙΣΑΣ. — Διηγήσου μας τὰ τοῦ ταξιδίου σου.

ΟΛΟΙ — Ναι, διηγήσου.

ΚΑΙΣΑΡ. — Τί νὰ εἶς διηγηθῶ τὰ τοῦ ταξιδίου μου... Τούτων τὰ μὲν εἰσὶ θλιβτικά, τὰ δὲ ἐκπληκτικά ἄρ' ἑνός ἢ καταδρομῆ τοῦ Αὐτοκράτορος, τὰ μαρτύρια ὅσα εἶς αἰτίας τῶν εἰκόμων ὑπίστησαν τότε καὶ τότε Χριστιανῶ, ἀρ' ἴτερον οἱ γάμοι τοῦ Θεοφίλου, καὶ αἱ γενόμεναι ἐπὶ τούτῳ πανηγύρεις καὶ ἑορταί.

ΟΛΟΙ — Ἀκούσατε λοιπόν, ἀπὸ ἐπιθυμίας Πιπὴν πρῶτον ἃς καθήσωμεν, διότι εἶμαι κατάκοπος ἐκ τῆς ὑδαπαρίας.

ΟΛΟΙ. — Ἄς καθήσωμεν.

(*Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἐμφανίζεται ὁ Ἀπόλλας. Οἱ λησταὶ ἰγείρονται, οὗτος δὲ ἐξακολουθεῖ περιγεγήμενος ἀρροσίως*).

ΑΚΥΑΣ. — Ἐξακολουθεῖ, Καίσαρ, ὡς νὰ μὴ ἔμην ἰγὼ παρών.

ΚΑΙΣΑΡ. — Χάρης εἰς τὸ σχῆμα, τὸ ὅποιον τώρα φέρω, ἠδυνάθην νὰ εἰσχωρήσω καὶ ἰγὼ εἰς τὸ μέρος ἐνθα ἔμελλε νὰ γίνῃ ἡ ἐκλογή τῆς βασιλείας. Αἰσθῆτε μαθεῖτε ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ, ἐπιθυμῶν, ὡς ἄλλος ἥμερις, νὰ κρίνῃ ὁ ἴδιος τὸ κάλλος τῶν κεινῶν τοῦ κράτους τῶν, δίδετο νὰ ἐκλεξοῖ τὰς ὀφειότερας μεταξὺ τούτων καὶ νὰ τὰς παρουσιάσωσι πρὸς αὐτόν. Τὸ πᾶν ἀπεστράπτεν ἐντός τοῦ δωματίου ἐνθα εἰσῆλθον, καὶ ὅπου ἔμελλε νὰ γίνῃ ἡ ἐκλογή. Ὅμοιος ὁ πλοῦτος τῆς Ἀσιατικῆς καὶ τῶν τριῶν μερῶν τοῦ κόσμου εὐρίσκατο συνηγμένος ἐκεῖ. Ἐβῆκεν ἡ ὥρα, καθ' ἣν εἰσῆθη τὸ σημαῖον ὅπως προσελθῶν ἡ χορεία τῶν νεωφῶν. Ἐστρέφην πρὸς αὐτάς, καὶ εἶδον ἰσταμένην πρὸ τοῦ Αὐτοκράτορος χορείαν κεινῶν συσταλαμένων ὡς αἰθούρας. Καὶ εἶδον... ὦ! εἶνα ἀπερίγραπτον ὅ,τι τότε εἶδον ἐκεῖ. Ὅμοια αἰσθημάτων πικρῶν ἀνήρθη εἰς τὰ ἑντὸς μου! ..

Συνέλαβον τὴν ἰδίαν, ὤρθησα πρὸς τὸν θρόνον, νὰ σφάξω τὸν Θεοφίλον, νὰ σφάξω ὅλους του, τοὺς αὐλικούς, νὰ σφάξω ὅλον τὸν κόσμον, καὶ οὕτω νὰ ἀπαλλάξω τὸς νέκεις ἐκείνας ἐπὶ τὴν ταπεινὴν θέσιν των. Ἄλλ' ἦτο περιοδικὴ ζέση τοῦ ἰγνεράλου... ὦ! ἔλαγες ὅτι ἦσαν ὄντα φανταστά αἱ κόραι ἐκεῖναι καὶ ὅτι ἡ μορφή των ἰζυμῶθη μὲ ρόδα καὶ γάλα. Ἄλλα ὡς ὑπερ ὅλας τῆς ἄλλας ἦτο ὀφειότερα· οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς, ἡ στάσις τῆς, τὸ ἔθος, ἡ εἰς τὸ μετώπου τῆς θεωρητικὴ γαλήνη δὲν ἦσαν κοινῆς γυναικός, ἀλλ' οὕτω ἠδύνατο νὰ ἀποκαλέσῃ τὴν ἐκείνην γυναῖκα. Ἐνθ' δὲ τῶν ἄλλων ἡ μορφή ἐξωγοῦντο ἀπὸ χαρῶν, καὶ εἰς τὸ βλέμμα ἐκείνης περιπίπτει ἡ ἰλπίς, μόνη ἐκείνη δὲν ἰδοκίμαζεν οὕτω χαρῶν οὐτε τέρψαν, οὐτε ἰλπίδα, ἀλλ' ἀπαθὴς καὶ ψυχρὰ, ἰραίνεται παραδεδομένη εἰς βαθεῖς μεθεκπερῶς. Ἐρωτήσας πρὸ

SISMANOGLIO

κώτης, ἔμαθον ὅτι τὰ ἴσα τῆς παιδείας τῆς ἡλικίας ὑπερ-
 ξαν θολὰ καὶ δυστυχῆ, καὶ ὅτι ἡ φύσις τὴν ἑκκαμ ποιή-
 τριαν διάδοχον τῆς Σαπρούς, τῆς ἰσοίαις ἐκλερονόμησε
 μὴν τὰ προτερήματα, ἀλλὰ συνάμα καὶ τὰ δεινὰ διότι,
 καθὼς ἐκείνη, καὶ αὐτὴ ὑπερξεί δυστυχῆς εἰς τὸν ἔρωτα,
 ἀγαπήσεσθα νῖον τινὰ εὐγενῆ, ὅστις ἀκολουθῶς ἐφάνη ὅτι
 ἦτο εἰδωλολάτρης, ἐνῶ ἐκείνη ἦτο Χριστιανή.

ΟΛΟΙ.— Εἰδωλολάτρης!

(Ὁ Ἀκύλλας φαίνεται ἐπὶ μᾶλλον ἰνδιαφερόμενος, καὶ πλη-
 σιάζει εἰς τὸν κόλον τοῦ χοροῦ)

ΚΑΙΣΑΡ — Ἡ ἀνεκάλυψις αὐτῆ ἐνεπέλαξε δηλητήριον
 εἰς τὰς πτυγὰς τῆς τρυφερᾶς καρδίας τῆς, καὶ ἕκτοτε ἡ δυσ-
 τυχεῖ μαρκίνεται καὶ φθίνει. Ἐν τούτοις, ὁ Αὐτοκράτωρ,
 ἐπιθεωρῶν τὰ κάλλη ἐκείνου καὶ κρατῶν ἀνὰ χεῖρας τὸ χρυ-
 σοῦν μῆλον τῆς ἰκλογῆς, ἦλθεν εἰς τὸ σὺμπλεγμα ἐκείνου τῶν
 Χαρίτων, καὶ ἐστάθη πρῶτον ἐνώπιον τῆς ποιητρίας, ἥτις
 ἀμείψαι ἐγένετο πορρωθῆ. Τότε ὁ βασιλεὺς, θέλων νὰ ἐπιδεί-
 ξῃ πνεῦμα, λέγει πρὸς τὴν νῖαν : «Γνώρίζετε, Κυρία, δὲν ἀμ-
 ρισβᾶλλω, ὅτι αἱ δυστυχίαι τῶν θνητῶν ὀφείλονται εἰς τὴν
 γυναίκα». Αὐτὴ δέ, χωρὶς νὰ παραχθῆ, ἀπαντᾷ : «Πλὴν καὶ
 εἰς τὴν γυναίκα ὡσαύτως, βασιλεῦ, ὀφείλεται ἡ λύτρωσις
 αὐτῶν.» Ὁ Θεόφιλος ἔμειναν ἀναυδος, ἐξήτεσε πρὸς στιγμὴν
 νὰ εὖρη τι νὰ ἀντείπῃ, ἀλλ' εἰς μάτην. Διό, ταπεινωθεὶς ἐνώ-
 πιον τόσον νῖας παρθένου, ἀπέστρεψεν ἀπ' αὐτῆς τὸ βλέμμα
 μὲ ὀργήν, καὶ ἔλθων ἔδωκεν εἰς τὴν Θεοδώραν τὸ μῆλον. Πά-
 ρουτα πάντες ἐκινώθησαν, καὶ ἀπὸ στόματος εἰς στόμα διέ-
 τρεξε ψιθυρισμός, συνάμα δὲ πάντων τὰ ἔμαρτα ἐστρέφθησαν
 πρὸς τὴν ποιήτριαν. Ἐστράφη καὶ ἐγὼ δὲν εἶδον εὐγενέστατον
 ἄθος ὑπερφία, ἐπὶ μορφῆς ἀνθρώπου τὴν στιγμὴν ἐκείνην μοὶ
 ἐφάνη θεῶ. Τότε οἱ σὺλικοί, περιβαλόντες τὴν Θεοδώραν,
 εἰσήγαγον αὐτὴν εἰς τὰ βασιλικὰ μέγαρα.

ΟΛΟΙ — Ἡ δὲ ποιήτρια;

ΚΑΙΣΑΡ. — Αὐτὴ ἔσπευτεν, ὡς ἰμπροσφ ρήθη ἀκολουθῶς,
 νὰ ρόγγῃ τὴν τέρβην τῶν πόλεων, καὶ ἀναγείρασθαι ἰδίαις δαπᾶ-
 ναις μοναστήριον, ἐκλείσθη εἰς αὐτὸ μὲ τὴν ἀπόρκειν νὰ διέλθῃ
 τὸ ἐπιβλητικὸν βίον τῆς ἐν προσευχῇ καὶ ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ.

ΑΚΥΛ — Καὶ πῶς ὀνομάζεται αὐτὴ ἡ νῖα, Καίσαρ;

ΚΑΙΣΑΡ — Ὀνομάζεται Κασιανή.

ΑΚΥΛ. Ἄ!... Ἀκολουθήσατέ με δίαι!

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

(Τὸ ἔνδον καλλίου μοιχαῖς, ἐν ᾧ τρέπεζα μετὰ προσευ-
 χητέρου, εἰς τοὺς τοίχους φαίνονται ἀνεργημένα
 εἰκοσίματα, καὶ μέγας σταυρὸς ἐπὶ τῆς θύρας.)

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Ἡ Κασιανὴ καὶ Ὁ Ἀγάπιος.

(Ἡ Κασιανὴ καθηται ἐνίοτε βήχιν ὡς φθισικῆ, εἶνε ὡχρὰ καὶ
 συχνὰ διακόπτεται. Ὁ Ἀγάπιος σκεπτικὸς τὴν ἀκούει.)

ΚΑΣΙΑΝΗ — Ἄλλ' ἄκουσον, ὦ πάτερ μου!.. Πικρὰ τότε
 φλοδοξίας νεράλη μὲ κατεζάλισεν, ἀλλὰ στιγμιαίως μόνον.
 (Βήχιν.) Ἠδυνέθην νὰ κρατήσω ἑμαυτὴν, ἀλλ' ἔριος χρόνος,
 ὦ πάτερ, καὶ ἀρχαῖος κατέτρωγεν ὡς γάγγραινα τὴν καρδίαν
 μου.. ὦ! πόσους δὲν κατεζάλον ὑπερανθρώπους κόπους, πό-
 σου, τρόπους δὲν μετεχειρίσθην, ποθεῖσα νὰ εὖρω θεραπείαν

τοῦ πάθους μου. Ἄλλ' εἰσαί εἰς μάτην εἰ ἀσπαι μου εἶσι!
 Ὑπὸ τῆν στήγην τοῦ ναοῦ ἤμειν καὶ νόκτα μὲ ἠκολούθει ἡ
 βίβλος μνήμη του. Ὅπου καὶ ἐν ἱστέρων τὸ βλέμμα, καὶ
 νόκτα καὶ ἡμέραν, ἐκεῖ ἡ σικὰ τοῦ ἱεροῦ μου παρίστατο.
 Ὡ! πῶς ἀκόμη μοὶ ἔμεινεν ἡ δύναμις τοῦ ναοῦ! Ὡ! πῶς δι-
 ἴγαινα παρέρρων! Πλὴν γὰρ ζῆσαι, ὦ πάτερ μου, τὸν ἱεροῦ
 μου; . Ἄκουσον, καὶ ἐν δυνάσει μὴ φριξῆς. Πλὴν στείρει
 τὸ προσωπὸν σου, πάτερ μου! Ὡ! ὑπέμεινον εἰσὶται ὀλίγον.
 Ἄλλὰ τί βλέπω; διακρύβεις! Ἄκουσον, πάτερ μου ὁ ναὸς
 τῆς καρδίας μου ἦτο ἐπίκοι, ἦτο εἰδωλοκλάτρες!... Τὸ κλημα
 ἡμῶς δι- εἰς τὸ ναὸν ἔδον. Ὁ σαλμὸς ἀσπαι τῆς ἀσπαι-
 τίας, ὁ θυριώδης, ὁ ὤμης, ὁ βέβας καὶ ζῆλον καὶ θαλάσσο-
 μὲ τὰ κλημα τῶν ἀνθρώπων, ἡ μὴ-εἰς ἡ θεόκλατος, ὁ ἀπο-
 νῆς ἀρχιλοτῆς τῶν χρόνων μας, ὁ φρικώδης Ἀκούλας εἶσι ὁ
 ἱεροῦ μου!... Ὡ! φριξο, πάτερ μου... Εἰσὶ μοὶ τὸντ ἐν
 τὰ κληματὰ μου ἴχουσι σωτηρίας εἰσὶται.

ΑΓΑΠΙΟΣ. — Καὶ ὁ ἱεροῦ αὐτός, τέκνον μου, ἱερζῶθε εἰς
 τὴν καρδίαν σου καὶ ζῆ ἀκόμη; δι- σοὶ ἔλθε ποτὶ μετανοασ
 ἀκτίς;

ΚΑΣΙΑΝΗ. Ὡ! πρὶ ἰτῶν τὸ πάθος αὐτὸ τὸ βίβλον εἰσι.
 κρώθη εἰς τὴν καρδίαν μου. Ἐκείνη ἡμῶς νερόλη πικρὴ
 μεταγγολίας. ἀφοῦ μάλιστα ἔλθην ἐνταῦθα, παιάζω τὴν ἰσο-
 χον γαλήνην τῆς ψυχῆς μου, καὶ θλασπὴ ἀνάμνησις τῆς
 ἀθώας μου ἡλικίας, τὴν ἰσοίαν ματ' ἐκείνου ἔξουα, ταράττει
 τὸν ναὸν μου καὶ φοβεθαί τὰς πρὸς τὸν Θεὸν εὐχὰς μου.

ΑΓΑΠΙΟΣ. — Ἐχεις ἄλλο τι νὰ προσθήσῃς;

ΚΑΣΙΑΝΗ. — Οὐχί, πάτερ μου...

ΑΓΑΠΙΟΣ. (ἀριστάρμοι.) — Ἦδη λοιπὸν ὅτι ὡς ἱεροῦ σοὶ
 διδοῦ τὴν συγχωρησιν τῶν κτασμάτων σου, ὦ ἀκόμη προσφι-
 λῆς, εἰσὶ καὶ ὡς πάτερ νὰ σὲ ἐναγκαλισθῶ.

(Κλαίει.)

ΚΑΣΙΑΝΗ. — Ὡς πάτερ! . . . Τί λέγεις, ὦ γέρον! . . . Ἄ!
 κλαίεις! Εἶσαι . . . Θεὸς μου! ἰσοί ἰσοί! . . . εἶσαι ὁ πάτερ
 μου! . . . Ἄ! πάτερ!

(Πίπτει εἰς τὰς ἀγκαλίας του, καὶ ἀμφοτέρω μίνοισιν
 ἐκί τινος σιγμῆς ἀναυδοῦ.)

ΑΓΑΠΙΟΣ. — Ναι, δύναμις θύγατερ! καὶ, ἐγὼ εἶμαι ὁ
 πάτερ σου, ὁ αἷτιος τῶν δυστοχιῶν σου. Ἐκείνη, πρὶν
 ἀποθάνω, νὰ λάβω τὴν συγχωρησιν σου καὶ θαρμῶς ἰδοῦθαι
 τοῦ Ὑψίστου ὅπως μὲ ἐδηγῆσθαι εἰς τὰς ἀγκαλίας σου. Ἴδοῦ,
 σήμερον εἰ εὐχαί μου πληροῦνται, καὶ δύναμαι ἔδῃ νὰ κρῶ-
 ζω ὡς ὁ Σωτὴρ τὸ «Νῦν ἀπολόμιν τὸν δοῦλόν σου, Δίσποντα».

ΚΑΣΙΑΝΗ. — Πλὴν ποῦ ἔσο τόσα ἴτα; . . .

ΑΓΑΠΙΟΣ. — Ἡ καταδρομὴ, τὴν ἰσοίαν ὑπίστανεν ἐπὶ
 εἰς τῆς ἐργῆς τοῦ ἀκηνοῦς Θεοφίλου, μὲ κατήντησε, θύγατερ!
 παρέρρων. Ἐφυγον τὴν Κωνσταντινούπολιν, περιέλαθον πολ-
 λά τῆς Εὐρώπης μέρη, ἰσοίτων τὸν ἄρτον μου. Ἀφοῦ τέλος
 ἐκλείσθην εἰς εἰς τῶν νοσοκομείων τῆς Ἰταλίας, ἐξῆλθον ἐκεί-
 θεν μετὰ τρία ἴτα ὑγιᾶς καὶ ποθῶν νὰ ἰσοίδομαι τὴν πατρίδα
 καὶ τὴν θυγατέρα μου. Διαβῆς τὴν καλλιόλπον καθίδρον
 τοῦ Βοσπόρου, ἦλθον εἰς Χαλκηδόνα, ἀλλ' εἶρον τὴν εἰσὸν μας
 ἱερμον· εἰ ἐξήτησα πικροῦ, ὕψηξεν ἀδύνατον νὰ σὲ εἶρω.
 Τέλος ἐπαλπισθεῖς, ἐνεδύθην τὸ μο-κτικὸν σχῆμα ἀνευ εἰσὶ-
 δοῦς νὰ σὲ ἰσοίδομαι, ὅτι σήμερον, κατὰ σύμπτωσιν πρὸς τὴν
 θαλῆς, ἦλθον ἐνταῦθα νὰ σὲ ἀκούσω συγχωρησῶν με.

ΚΑΣΙΑΝΗ. — Ἐγὼ, πάτερ μου, νὰ σὲ συγχωρήσω! . .
 εἰσὶ ὑπέρω ἐγὼ πρῶτη νὰ σὲ ζήτησω συγχωρησιν. (Ἀκούεται
 ἡ κώδων τοῦ Ἐσπερινοῦ.) Ἄλλ' ὁ Ἐσπερινὸς μας καλεῖ
 ἀγῶμα, πάτερ, ἀμφοτέρω νὰ εὐχαριστήσωμεν τὴν θεῖαν Πρό-
 νουαν, καὶ νὰ παρακαλέσωμεν τὸν Ὑψίστον ὑπὲρ τῆς ἀφί-
 στως τῶν ἀμαρτιῶν μας.

(Ἀπέρχονται ἀποδασταῖοι ἀροῦθαίως.)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Θεόφιλος μόνος.

(Ακούεται ἐπί τινας στιγμὰς ὁ κώδιος τοῦ μετασχημίσου· μετ' ὀλίγον εἰσέρχεται ὁ Αὐτοκράτωρ, ἐνδεδυμένος ὡς μοναχός).

Τέλος πάντων εἶμον τὸ καταφύγιόν της! . . . Ὁ οὐρανός φαίνεται συνίδωσι σταίως τὴν καρδίαν μου μὲ τὴν τῆς νίας ταύτης. Ἡ μνήμη της παντοῦ μὲ ἀκολουθεῖ ὡς εὐώδεις ἀρωμα, καὶ ὅπου ἂν στρέψω τοὺς ὀφθαλμούς μου, πάντοτε τὴν Κασσιανήν, τὴν ὄραϊαν καὶ σημαῖα Κασσιανήν, βλέπω ἐνώπιόν μου. Ὑψίστα Θεέ! Νὰ καταφύγῃ εἰς τοιαύτην ἀνθρώπιν ἡλικίαν εἰς μοναστήριον! Τοιαύτη νία, ἀξία ὅπως κοσμή τὸν λαμπρότερον τῶν αὐτοκρατορικῶν θρόνων, νὰ μείνῃ τόσον καιρὸν κατάκλειστος εἰς ταπεινὸν καλλίον μοναστήριον! Ὡ Θεέ μου! εὐλόγησον ὅσα ἡ καρδία της νὰ μὴ μεταίσχῃ τῆς ψυχρότητος τῶν τοίχων τοῦ μοναστηρίου τούτου. Φεῖσθητι ἕνα Αὐτοκράτορα, κινδυνεύοντα νὰ παρερρινίση ἐκ τῆς ἐπιμονῆς καὶ περιφρονήσεως μᾶς γυναικός!

(Ἐξέρχεται τὸν θάλαμον, προχωρεῖ ὀλίγον, εἶτα ἵσταται, θεωρεῖ πῆρξ, προχωρεῖ πάλιν καὶ ἐθρίσκει ἐπὶ τῆς τραπέζης χάρτην τὸν ὅποιον λαμβάνων εἰς χεῖρας ἀναγινώσκει).

εὐκίρι, ἡ ἐν πολλὰς ἀμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή, τὴν κοῆν εἰσθεμένην θεούτητα, μυριόρου ἀναλαβοῦσα τάξιν, ὀδυρομένη μὲρὰ σοι πρὸ τοῦ ἐνταρξικμοῦ κομίζει. Οἴμοι! λέγουσα, ὅτι νῦν μοι ὑπάρχει, οἶστρος ἀκολασίας, ζωράδης τε καὶ ἀσίλητος ἱρώς τῆς ἀμαρτίας. Δείξει μου τὰς πηγὰς τῶν ὀδακούων, ὁ νεφέλας διεξάγων τῆς θαλάσσης τὸ ὕδωρ κερπυθῆτι μοι πρὸς τοὺς στεναγμούς της καρδίας, ὁ κλίνας τοὺς

αὐρηνούς τῆ ἀπάτης σου κινώσι. Καταφάλλωσι τοὺς ἀγρὰν· τους σου πόδας, ἀποσπῆξω τούτους δὲ πάλιν τοὺς τῆς κερπυθῆς μου βοστράχοις! . . . Ὡ! εἶε ὁ γραφικός της χαρακτήρ. Ἄς προσπαθῆσω νὰ ἀνακλειάσω ἐγὼ τὸ ἔλλειπον, καὶ νὰ τῆ προετοιμάσω μίαν ἐκπλαξίν.

(Λαμβάνει τὸν κάλαμον καὶ γράφει· εἶτα, καθ' ἣν στιγμὴν ἠκούσθη ἡχος βημάτων, ἀποσύρεται ἀμέσως καὶ κρύπτεται εἰς τινα γωνίαν).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Κασσιανὴ εἶτα Θεόφιλος.

Ἡ Κασσιανὴ εἰσέρχεται χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ τὸν Αὐτοκράτορα, λαμβάνει εἰς χεῖρας τὸν χάρτην, βλέπει τὰ ἔσθ τοῦ Θεοφίλου γραφήντα καὶ τρίβει τοὺς ὀφθαλμούς· εἶτα ἀναγινώσκει).

εὐὶν ἐν τῷ παραδείσῳ εἶσα τὸ δειλινόν, κρότω τοὺς ὠσὶν ἀχρηθίσα, τῷ φόβῳ ἐκρόθη. Ἀμαρτιῶν μου τὸ πλῆθη καὶ καρκάτων σου ἀβύσσους τίς ἐξιχνιάσει, ψυχροσώστα Σωτήρ μου; Μὴ με τὴν σὴν δοῦλην παρίδης, ὁ ἀμέτρητον ἔχων τὸ κίλιος! . . . Ἄ! τί βλέπω; ποία χεῖρ ἀγνωστος ἐχάραξεν ἐγγύς τῶν ἄλλων στίχων τοὺς τελευταίους τούτους; (Στραταῖσα καὶ παρατηρήσασκ τὸν Αὐτοκράτορα). Ἄ! τί ζήτης, ἰδὼ μοναχέ;

ΘΕΟΦ. (ἀποκαλυπτόμενος). — Ἀρχατος γνώριμος τῆς θεοῦτητός σου, ἱρχομαι ζητῶν φιλοξενίαν.

ΚΑΣ. (ὀπισθοδρομοῦσα). — Ὡ Θεέ! ὁ Αὐτοκράτωρ! . . . Καὶ ποθεν ἡ τιμὴ αὕτη;

ΘΕΟΦ. — Ποθεν; Ἰθεὺ ποθεν, προσφιλεστάτη Κασσιανή. Πρὸ πικρῶν ὥρῶν ἐξῆλθον εἰς προπύργιον τοῦ ἱππορχομένου ἐκ τῆς ἐστρατίας νικηφόρου ἡμῶν στρατοῦ. Ἀπὸ πρῶταις ὀλέ-

LIBRARY
SISMANOGLIO

κλῆρος ἡ πόλις πορεύει εἰς τὴν Χρυστὴν Πόλιν καὶ ἴδῃ τοὺς κατατροφεῖς τῆς ληστείας ἐπιταμένους μὴ διαφυγῆς. Συνέλαβον τέλος πάντων ὅλας σχεδὸν τὰς τυμωρῆσας τῶν ληστών, ἀλλὰ πρὸ πάντων συνέλαβον τὸν ἀρχηγὸν τῶν, γινώσκεις τὸν ἀπάνθρωπον ἐκείνον Ἀκόλλαν, ὅστις ἰδοὺς ἔλαβεν τὴν γῆν τοῦ βασιλείου μου μὴ ἀδικεῖν, καὶ ὅστις τρέφει ἑκατακλι κατ' ἑμοῦ μίσος. . . Ἀλλὰ τί ἔχεις; . . ἀδελφεῖς, Κασσιανή; βλέπω καὶ ἠλασιώθη τὸ πρόσωπόν σου ἡ χροιά. . . ὦ! ἂν εἰ ἐτάραξεν ἀναμνήσειόν σοι τὸ φρικτὸν παρελθόν, σύγγνωθι! Ἀλλὰ τί ἔχεις; . . ὦ Θεέ μου! . . . Τὰ χεῖρά σου ἔγνωσαν ὠχρὰ, Κασσιανή!

ΚΑΣ. — Σύγγνωμη, ὦ βασιλεῦ, περιοδικῶς παρεξουσιάζει μὴ τὰρᾶται ἕνιστι . . .

ΘΕΟΦ. — Κασσιανή! ἡ μόνη διακαὴς ἐπιθυμία τῶν ἡμερῶν μου, ἡ μόνη ἔλπίς καὶ τὸ συναχὲς ὄνειρόν μου ἦτο καὶ σὲ ἴδω. Ἐπληρώθησαν οἱ φίλτερά μου πόθοι· σὲ βλέπω, ἀλλ' οἶμοί μοι ψυχρὰ καὶ κρύα, ὡς τοῦ μαρμαρίνου θύλου τοῦ μονυδρίου σου. Φιὸν ἰδοῦ ἡ πρῶτη μου ἔλπίς εἶνε ἐτοίμη νὰ ἀκταιωθῆ. . . ὦ! καὶ, ἠλασιώθη ὁ ἦρος, ὅστις . . .

ΚΑΣ. — Ὁ ἦρος, ὦ βασιλεῦ; . . . Μὴ μοὶ ἐμαίλας πλέον περὶ ἡρώτων! . . . Ἐνὰ μόνον εἶχον ἐπὶ γῆς ἡρώτα, ἀλλ' αὐτὸς ἔσχεν ἐκείνοθι ἀντὶ ρόδων, καὶ τριβόλους ἀντὶ φύλλων. . . καὶ τὸν ἡρώτα ἐκείνον, ἀποσπάρσακ ἐκ τῶν μαχητικῶν τῆς καρδίας μου, ἐκ τῶν σπλήγγων μου, προτή-εγχευ ἠλοκτύτωμα εἰς τὸν αἰώνιον νεμῆρον, τὸν κόρυς τῆς δόξης, περὶ τοῦ κενεζόντος θεοκρατορίου. . . ὦ! μὴ μὲ ὀνειθυμαίῃς, βασιλεῦ, τὸ παρελθόν, τὸ ἔπειτον ἢ χωρίζουσά με ἐκ τοῦ κόσμου οὕτω καλῶς!

ΘΕΟΦ. — Πλὴν δικτὶ ὠχρᾶς τοιοῦτον, ὦ γυναι; Ἐάν ἡ παρουσία μου ἦεν παραίτιος τῆς στενοχωρίας σου. . . ἔάν ταράξω τὰς στιγμὰς τῆς εὐδαιμονίας, τὰς ὁποίας διέρχουσαι ἐν

τῷ πενήτωματι τούτῳ τῆς ἐπιθυμίας. . . ἔάν ἐπιθυμῆς νὰ σὲ ἐρήσω ἔτιχον εἰς τὸ μίλλον καὶ ἐποικυμδύουσαν τὴν μακαρίαν εἰρήνην τῶν Ἀγγίλων.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Οἱ αὐτοί, Λύρηλίκ, εἶτα Ἀκόλλας καὶ Ἀγάπιος.

ΛΥΡΗΛΙΚΑ (βρομακίω). — Μανθουφίρος τις, ἠγουμάνη, εἰσῆλθε λαθραίως εἰς τὴν μονὴν· ματαίως ἐπιειράθησαν νὰ τὸν ἐμποδίσωσαν!

ΚΑΣ. — Τί ζῆται;

ΛΚΥΑ (ἐμρκευζόμενος) — Τὴν ἠγουμάνην.

(Εἰσέρχεται, μετ' αὐτοῦ δὲ καὶ ὁ Ἀγάπιος)

ΚΑΣ. — Ἄ!

ΘΕΟΦ. — Ἄ!

ΛΚΥΑ (βλέπων τὸν Θεόφιλον, σφρατὶ τὸ ξίφος καὶ δουρὸν κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ περιεπιθεμένως τῆς Κασσιανῆς, τῆς Λύρηλίκας καὶ τοῦ Ἀγάπιου, ἐπιθεχωρεῖ ἄπτερον κατὰ γῆς τὸ ξίφος). — Εἰς μάτην, εἰς μάτην θὰ γύνω ἀνεπίτιος ἀμαρτὰ φεῖ! Ἀπὸ τὸν κόσμον ἔρυγον, Κασσιανή, ἐνόμιζον ἐκδικησὶν τερπνὴν τὸ νὰ σφίξω πάντας· ἀλλ' ὁ κόσμος δὲν ἔπτακε, οὔτε ἡ κοινωνία. Σὺ μὲ προίθεις, σκληρὰ καὶ ἐπιτορμος! σὺ μόνη μὲ ἠπάταξ! Δὲν ἤθελεις τὴν καρδίαν μου, ἀλλ' ἐπιδοῦσαι ματαίαν δόξαν. Ἐνόμιζον τέλος ὅτι, ψευθεῖται τῶν ἐλπίδων σου καὶ κλεισθεῖσαι ἐντὸς τοῦ μονυδρίου τούτου, ἐρύκατες καθαρὰ τὴν μνήμην τοῦ ἀτοχοῦ ἡρώτός μου. Ἀλλὰ φεῖ! ἠπατάωμην ἠπατάωμην, σκληρὰ καὶ ἀσυνείδητος κόρυ! Τώρα εἶδον φανερὰ τὴν πλάνην μου. Ὅσον αἶμα ἀθῶον ἔχουσι, τὸ ἔχουσι αἱ χεῖρές σου, ὦ γύναι! Σὺ ὄφει, Κασσιανή· τὸ αἶμα αὐτὸ θὰ ζιτάσθῃ μίαν ἡμέραν ἐκδικησὶν! Θὰ τὸ φεύγῃ, ἀλλ' πάντοτε θὰ ἦεν ἐνώπιόν σου θὰ τὸ βλέπῃς, θὰ ἀγωνίῃς ἐν

SISMANOGLIO

φρίκη, θά ταράττη τὰς φρένας σου τὸ αἷμα αὐτὸ, καὶ θά πείνη τὴ φωνὴν σου!... Διέρουγν τὴν σιδερά· χεῖρα, ἣτις μὴ ἐκρέττει, χαίρων ὁ τάλας πρὸ μικροῦ διότι ἐμεῖλον· ἂ σὲ ἐπικνίδω. Ἄλλην σὲ ἐρῆκα, καὶ ἄλλην σὲ ἐπικνεύοισκα, Κασσιανή!.. Ὁὐκί, μεταίκα ἐλπίσι!.. Ἄλλ' ἢ ἐπύκτα φεισθεῖται μου ἔλπις ἔτι καὶ ἡ τελευταία μου ἀπάτη!.. Χαῖρε Κασσιανή! (Σύρει ἐκ τῆς ζωῆς τοῦ ἐγχειριδίου, κληρώνεται καὶ πίπτει)

ΚΑΣ. (τρέχουσα πρὸς τὸν Ἀκύλλαν, καὶ ἐναγκαλιζομένη αὐτόν). — Ἀκύλλα! Ἄ! Θεὶ μου! (Βήχει καὶ φέρει τὸ μινὸ μακτρον ἐπὶ τοῦ στόματος.) Ἀκύλλα!...

ΑΚΥΛ. — Κασσιανή! σὲ ἀνκαίνω... εἰς τὸν οὐρανόν! (Ἀποθνήσκει.)

ΚΑΣ. (μετ' ἐγνωνίκε) — Ἀκύλλα!.. σὲ ἐκολουθῶ! (Πίπτει νεκρά.)

ΑΓΑΘΙΟΣ (τρέχων πρὸς τὴν Κασσιανήν, καὶ ἐναγκαλιζόμενος αὐτήν) — Θύγατερ, προσφιλεστάτη θύγατερ!

ΘΕΟΦ. (ἀποσιρόμενος) — Ὁὐ φρίκη!

ΑΥΡΗΑΙΑ (γονυπετοῦσα πρὸ τῆς Κασσιανῆς). — Πλοσυροειστάτη μου φίλη! ψυχὴ ἁγία, Κασσιανή, Κασσιανή!.. Εἶθε καὶ ἀπεθνήσκον ἐγὼ ἀντὶ σοῦ!

(Ἐξακολουθεῖ νὰ θρηνῇ)

ΑΓΑΘΙΟΣ (μετὰ λυγμῶν καὶ θρήνων). — Ὁ οὐρανὸν!... Τοιαύτην ἐπιφάλαττες μοῖραν εἰς τῆς πολιτείας μου τράχη! ἐμπρωτο λοιπὸν καὶ πῶς μέχρι τῆς ταυτὸς τῆς περὶ τῶν σοῦ· φρονῶν ποιήμων;... Ἄς εἶδέκατο ἐπὶ τῶν γένων τῶν ἀποβῶν ἐλοκότεμα εἰς τὴν ἑσπέρην σου, καὶ φερονεῖς ἐξ ἡ τῆς λαίπυρος αὐτῆς καὶ, ἡ μόνη παρανοχία τῶν τεθλασμένων μου ἡμερῶν... Πλὴν τί μάρτην βλάπτει; εἰς τὴν ἐσπέρην σου δεδοξασμένον, Ὑψίστη! Σὺ εἶδωκε, ἡ ἀνάστη! ἐννοήσω τὸ θελημα σου!

Τὸ γλυκώτατον τροπάριον τῆς Κασσιανῆς

• Κύριε ἢ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις περιπεσοῦσα Γενή, τὴν σὴν αἰσθομένη θεότητα, μυροφόρον ἀναλαβοῦσα τάξιν ὀδυρομένη μύρα σοι, πρὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ κομίζει. Ὁμοῖ! λέγουσα, ὅτι νύξ μοι ὑπάρχει, οἶστρος ἀκολασίας, ζοφώδης τε καὶ ἀσέληνος, ἔρωσ τῆς ἁμαρτίας. Δέξαι μου τὰς πηγὰς τῶν δακρύων, ὁ γεφέλαις διεξάγων τῆς θαλάσσης τὸ ὕδωρ· κάμψθητί μοι πρὸς τοὺς στεναγμοὺς τῆς καρδίας, ὁ κλίνας τοὺς Οὐρανοὺς, τῇ ἀφάτῳ σου κενώσει· καταφιλήσω τοὺς ἀχράντους σου πόδας ἀποσμήξω τούτους δὲ πάλιν, τοῖς τῆς κεφαλῆς μου βοστρύχοις· ὧν ἐν τῷ παραδείσῳ εἶσα τὸ δειλινόν, κρότον τοῖς ὤσιν ἠχηθεῖσα, τῷ φόβῳ ἐκρύβη. Ἄμαρτιῶν μου τὰ πλήθη, καὶ κριμάτων σου ἀδύσσοις τίς ἐξιχνιάσει ψυχοσῶστα Σωτὴρ μου; Μὴ με τὴν σὴν δούλην παρίδης· ὁ ἀμέτρητον ἔχων τὸ ἔλεος·

© SIGMUND GILIO
MEGARIO

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ
ΚΟΛΤΟΡ ΔΕΠΙΝΟΝ

 SISMANOGLIO
MECANICA

 SISMANOGGIO
MILANO

 SISMANOGLIO
PUBBLICITÀ

TR
ST